

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Medgyesegyháza Városi Önkormányzat

2018 – 2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	52
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	64
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
1. A HEP IT részletei	69
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	69
A beavatkozások megvalósítói	70
Jövőképünk.....	70
Az intézkedési területek részletes kifejtése	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
3. Megvalósítás	90
A megvalósítás előkészítése	90
A megvalósítás folyamata.....	90
Monitoring és visszacsatolás	91
Nyilvánosság	92
Érvényesülés, módosítás.....	93
4. Elfogadás módja és dátuma	94

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Medgyesegyháza Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy

- az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.
- az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Medgyesegyháza Békés megyében, a Dél-alföldi régióban található település. Közigazgatási területe 64,29 km², ebből belterület 3,4 km², külterület 60,89 km².

A település megközelíthető közúton: Budapestről az M5-ös autópályán Kiskunfélegyházáig, majd a 451-esen Szentesig, tovább délkeleti irányban Orosházára, innen keleti irányban Medgyesbodzásig, innen kb. 6 km. Vonattal a MÁV 121-es számú Békéscsaba–Kétegyháza–Mezőhegyes–Újszeged-vasútvonalán érhető el. A vasútállomás Bánkút és Magyarbánhegyes között található.

A település határában végzett ásatások bizonyítják, hogy a mai Medgyesegyházán már több mint 1000 éve élnek emberek, de a történelem viharai több alkalommal is a földdel tették egyenlővé a községet. A mai kedves, a maga nemében páratlan város alig több mint egy évszázad alatt alakította ki a maga arculatát. A helyi lakosok számára a magántulajdon megjelenése alapozta meg a jövőt, így Medgyesegyháza a XX. század első felére már kimondatlanul is mezővárosi szerepet töltött be, kereskedelmi és ipari központtá vált. Szinte egyedülálló a Kárpát-medencében, ami Medgyesegyházán egy emberöltő alatt kétszer is megismétlődött: 1888-tól Békéscsabáról szlovákok, 1947-ben pedig a csallóközi Gútáról magyarok települtek a területre, akik példamutató módon illeszkedtek be az őslakosok életébe, tisztelve a más népek kultúráját.

Medgyesegyháza 1993. szeptember 25-én ünnepelte nagyközséggé nyilvánításának 100. évfordulóját. A centenáriumra készült el a község címere, mely a magyar és szlovák lakosság szoros kapcsolatát jelképezi. A középen megjelenő életfa-motívum a helyiek számára az örök megújulás szimbóluma

Várossá nyilvánítás

Medgyesegyháza ugyan rendkívül rövid községi múlttra tekintett vissza, de ennek folyamán mindvégig a környező, pusztákból kialakult települések integrálójaként, központi helyeként fejlődött. Ez a fejlődés magában foglalta a kezdeti időszakban rendkívül gyors, később megtorpanó, de napjainkra újrainduló népességnövekedést. Medgyesegyháza fejlődése során egy paraszti közösség látványos eredményeket elérő polgárosodási folyamatának lehetünk tanúi. Ennek eredményeképpen a településen ma kiépített infrastruktúra: burkolt utak, teljes gáz- és fejlődő szennyvízhálózat, kábeltelevízió és nagysebességű internet-hozzáférést biztosító rendszer fogadja az egyre jelentősebb számban érkező betelepülőket. Mindehhez hagyományosan rendezett, letisztult és gondosan karban tartott településkép járul, amely ugyan magán hordozza, és nem is kívánja megtagadni a falusi múlt örökségét, de elemeiben egyre több kisvárosias vonás fedezhető fel. Ilyenek tömbös beépítésű emeletes házai, felújított középületei és gondozott parkjai.

Az intézményhálózat számos elemében túlmutat a községi szinten és színvonalon. A Schéner Mihály Általános Iskola a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű tanulók nevelésével kapcsolatos programjaival szerzett hírnevet magának, és elismertséget a környező települések körében, ahonnan a szülők szívesen választják a medgyesi intézményeket. A Művelődési Ház és Könyvtár a térség kiemelkedő jelentőségű művelődési intézménye, amely a kultúráközvetítés minden szegmensében aktív, legyen szó állandó és időszakos kiállítások szervezéséről és fenntartásáról, könyvtári szolgáltatásokról, civil kezdeményezések támogatásáról vagy rendezvényszervezésről.

Medgyesegyháza gazdasági élete a mezőgazdaság természeti adottságain és az itt élők szorgalmán alapszik. Az agrárágazat még napjainkban is igen nagy jelentőséget tölt be a város életében, különböző mértékben, de majdnem minden medgyesi polgár kötődik a földhöz. A helyi gazdaság képes foglalkoztatni a nagyközség keresőinek mintegy 80%-át, sőt a beingázók csoportját is. A helyi könnyűipar sikeresen vészelte át az elmúlt évtized problémáit és a település fejlődésének szilárd bázisa maradt.

Mindezen okokból és Medgyesegyháza dél-békésben betöltött meghatározó szerepéből kifolyólag Sólyom László Köztársasági Elnök 2009. július 1. napjával Medgyesegyházának városi címet adományozott.

A település mezőgazdasági tevékenységében valamilyen szinten és fokon szinte minden család részt vesz. A jelenlegi adózási rendszer, és az „őstermelői státusz” létének köszönhetően a termelők gazdasági tevékenységüket kisebb részben társas vállalkozásokban (Bt., Kft.), nagyobb részben „őstermelőkként” végzik. A medgyesiek ezt a magas szintű termelési kultúrát a környező településeken is elterjesztették. Az elmúlt évtizedben Medgyesegyháza a görögdinnye termesztés területén „hazai piacvezetővé” vált, innen kerül a hazai - és külföldi piacra a görögdinnye több mint 50%-a. Az Európai Unió országaiba Medgyesegyházáról és környezetéből évente 2500 – 3000 kamion (egyenként 24 tonna) görögdinnye kerül.

A gazdaság szerkezete a vállalkozások típusai szerint:

Társas vállalkozások száma: 76

Egyéni vállalkozások száma: 136

"Östermelői" igazolvánnyal rendelkezők száma: 1200

Nevezetességeink

Szobrok és emlékművek

A Kossuth téri díszparkban Mihály Gábor szobrászművész alkotása, a díszkút található. A II. világháborús áldozatok emlékműve és az országzászló is a parkban magaslik. A Művelődési Ház előtt Kalmár Márton szobrászművész Olvasó fiú című szobra áll.

Csanád Vezér Emlékpark

A milécentenárium alkalmából Medgyesen Csanád vezér emlékpark létesült, ahol történelmi eseményekre emlékeztetnek a kopjafák. A település közigazgatási határában honfoglalás kori temetőt tártak fel a 900-as évektől. Medgyesegyháza a Maros-hordalékkúp vízbázisán fekszik mely, Békés megye jelentős részét látja el egészséges ivóvízzel. Medgyesegyházán fontos feladatnak tartjuk környezetünk szépítését. Szeretnénk, ha a hozzánk látogatók minden téren az igényességgel találkozónának. Bízunk a turizmus és az idegenforgalom fellendülésében.

Baross-ház és síremlék

Baross László egykori háza a bánkúti településrészen található. A helyiek által csak kastélynak nevezett, a környezet lakóházai közül méretében és építészeti kivitelében valóban kiemelkedő egyszintes, tetőtér-

beépítéses, kis tornyocskával ellátott épület a XIX-XX. század fordulóján épült. Az épületnek akkoriban olyan jeles vendégei voltak, mint József főherceg, vagy Horthy Miklós kormányzó. Napjainkban a Művelődési Ház fenntartásában álló Községi Ház és egy Baross László életének szentelt emlékszoba működik a házban. Az emlékmúzeumtól 50 m-re található az elismert kutató és feleségének síremléke, egy emlékkápolna és négy szintén védett idős tölgyfa.

Schéner Mihály emlékház

Helyi védettséget élvez a Damjanich utcában álló Schéner Mihály emlékház. Az épület, amely a régi Medgyesegyháza népi lakóház-építészetének igazán szép, típusos példája vert falazatával és fa oromzatával, 2002-ig magánszemélyek tulajdonában volt és eredeti rendeltetésének megfelelően használták. A Munkácsy- és Kossuth Díjas festőművészek, Medgyesegyháza Dísz-polgárának hajdani szülőházát, gyermekkorának színterét az önkormányzat ekkor megvásárolta és példamutatóan felújította, mintegy meglepetésképpen a művész számára. A korhű állapotát őrző épület így nem csak a település építészeti értékeinek sorát gyarapította, hanem helyet ad a festő műveiből összeállított állandó kiállításnak is.

Milleneumi ökomenikus kápolna

Medgyesegyháza főterén, a természetvédelmi területté nyilvánított Kossuth Lajos téri parkban tekinthető meg a kápolna, amelyet 2000-ben építtetett Medgyesegyháza Önkormányzata. A beruházás pályázati forrásból és az Önkormányzat saját forrásaiból valósult meg. A Csete György Kossuth Díjas építész által tervezett kápolnában, Schéner Mihály Kossuth Díjas építész által tervezett Szent István életét, munkásságát megőrkítő kerámia fali plasztikák kerültek elhelyezésre. A Medgyesegyházára látogató közelből és távolból érkező vendégek kedvelt látványossága.

Gútai Emlékmű

2014. szeptember 26-án a Medgyesegyházi Napok keretében került átadásra a Gútáról Medgyesegyházára telepített családok emlékére állított köztéri szobor. A szobor alkotója Györfi Sándor, magyar szobrász és éremművész.

Schéner Mihály szobor

Schéner Mihály, festőművész 1923. január 09-én, szegényparaszti családban látta meg a napvilágot Medgyesegyházán, ahol 18 éves koráig élt. A Munkácsy-, és Kossuth díjas festő- és szobrászművészt a település 1992-ben díszpolgárává avatta. A mester Damjanich u. 51. sz. szülőházát a város megvásárolta és emlékházzá alakította át, ahol 24 darabos kollekciónak rendezett be. A 2009-ben, Budapesten elhunyt híresség emlékét a helyi általános iskola is tovább viszi, melynek a mester a névadója, akinek családja 2014 tavaszán egy kültéri alkotást adományozott az oktatási intézménynek. Medgyesegyháza főterén, a természetvédelmi területté nyilvánított Kossuth Lajos téri parkban tekinthető meg a Csete György, Kossuth díjas építész által tervezett kápolna, melyben a Schéner álmodta Szent István életét, munkásságát megörökítő kerámia fali plakettek kerültek elhelyezésre.

Szlovák tájház

Pályázaton 2012. nyarán 3.413.844 Ft-ot nyertek a „szlovákok” az általuk előző évben megvásárolt ingatlanuk felújítására.

A település demográfiai helyzete

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	3 721	100%
2013	3 635	97,7%
2014	3 558	97,9%
2015	3 527	99,1%
2016	3 504	99,3%
2017		0,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

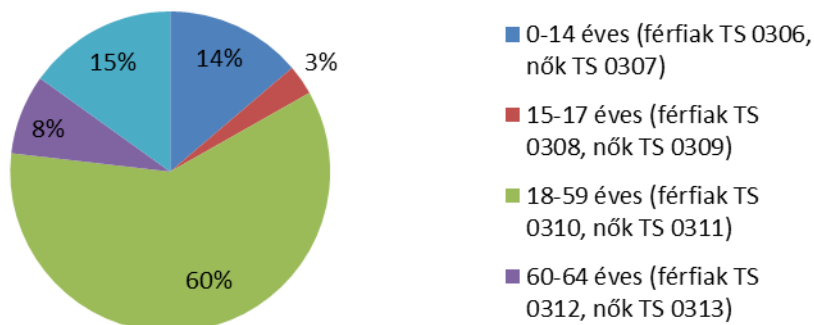
A fenti adatokból megállapítható, hogy Medgyesegyháza lakónépessége 2012. évtől 2016. évig folyamatosan csökken, viszont 2014-től kisebb mértékű a csökkenés.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

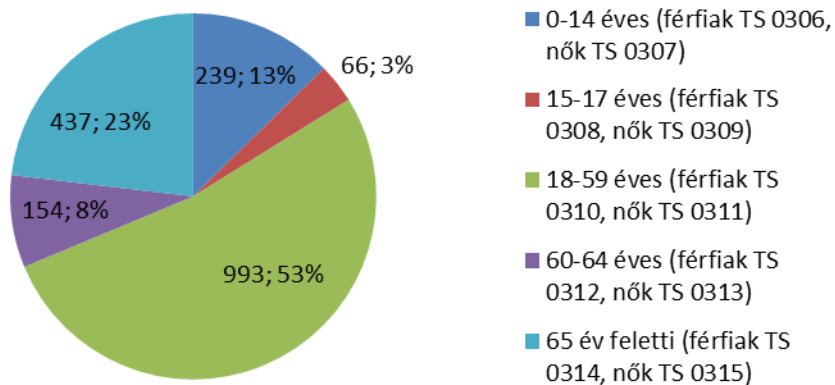
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1 748	1 889	3 637	48,06%	51,94%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			94		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	241	239	480	6,63%	6,57%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	53	66	119	1,46%	1,81%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 049	993	2 042	28,84%	27,30%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	141	154	295	3,88%	4,23%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	264	437	701	7,26%	12,02%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

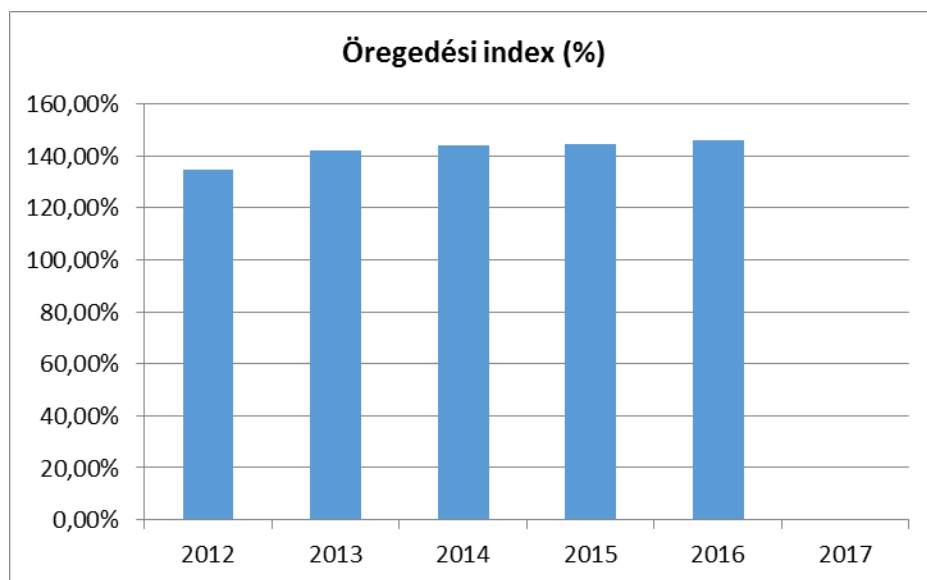

Az állandó népesség korösszetétele is kedvezőtlenebbre fordult. A 14 éven aluliak aránya csökken, ezzel szemben a 65 év feletti aránya növekszik. A 60 év feletti aránya a lakónépesség 27,4 %-a. Körükben 20%-al van több nő (60%9), mint férfi (40 %).

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	707	526	134,41%
2013	696	491	141,75%
2014	700	487	143,74%
2015	706	488	144,67%
2016	701	480	146,04%
2017			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

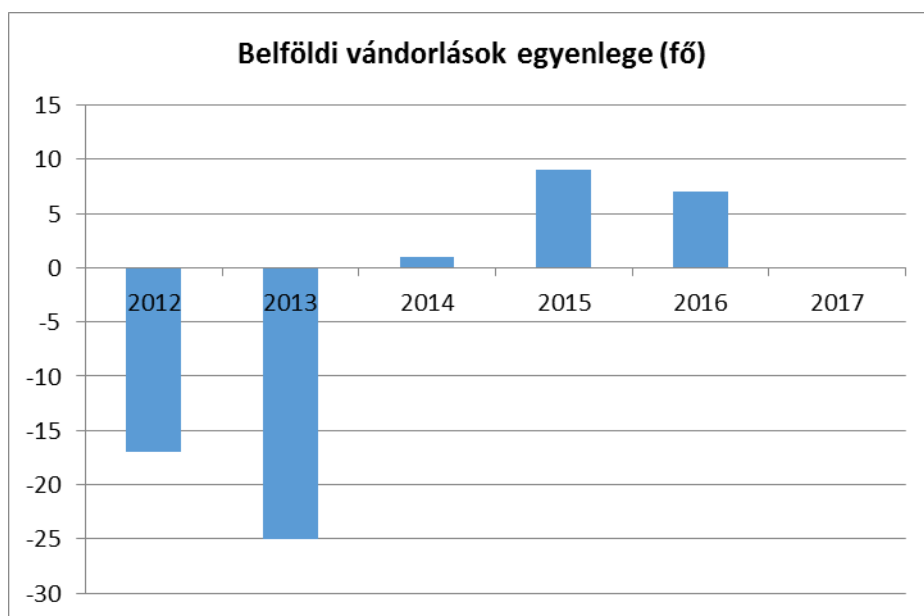
Az öregedési index az idős korú népességnek (65 év feletti) a gyermekkorú népességhez (0-14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az elöregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

Az öregedési index megmutatja a 100 fő 14 év alatti lakosra jutó 65 év feletti lakosok számát. Ez 2012. év óta növekvő tendenciát mutat, 2016-ra elérte a 146,04 %-ot, ami igen magasnak tekinthető.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	47	64	-17	-2,6
2013	57	82	-25	-2,6
2014	69	68	1	-1,15
2015	74	65	9	-2,96
2016	108	101	7	-4,24
2017			0	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

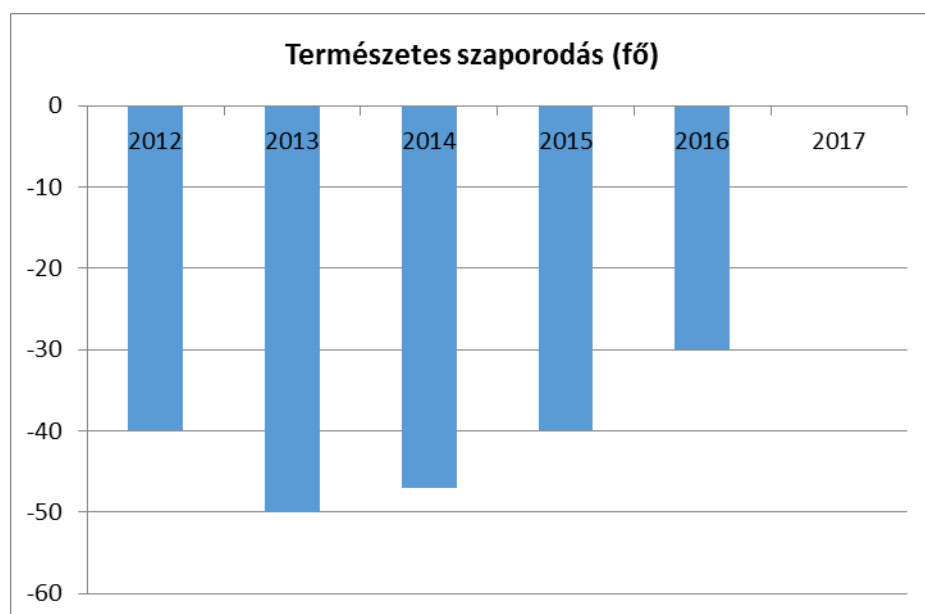
A táblázat és a diagram adatai azt mutatják, hogy a településről 2012-2013. évben nagyobb mértékű az elvándorlás, mint az odavándorlás, viszont 2014-2016. években csekély mértékben nőtt az odavándorlók létszáma.

A vizsgált időszakban kimutatott adatok alátámasztják a korábban megállapított lakosságszám csökkenését is.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	34	74	-40
2013	16	66	-50
2014	26	73	-47
2015	33	73	-40
2016	30	60	-30
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A halálozások száma minden évben magasabb, mint az élve születések száma, ezért természetes szaporodásként minden évben negatív számot kapunk.

Összegzés:

A Magyarországon jellemző népességcsökkenő tendencia Medgyesegyházára is jellemző.

A születések száma rendre elmarad a halálozások számától, az odavándorlás pedig az elvándorlás számától, ezért nem képesek kedvezően befolyásolni a népességszám alakulását.

A település lakosságának előregedése folyamatos. A 65 év feletti lakosság körében nagyobb arányú az egyedül élők aránya, többnyire pedig az egyedül élő nők aránya. Ennek következtében növekszik az időskori szociális szolgáltatások iránti igény.

Az is megállapítható, hogy a születések száma sajnos a segélyre szoruló, hátrányos helyzetű, iskolázatlan családok körében magasabb.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Medgyesegyháza Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden kerületi állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Medgyesegyháza település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Medgyesegyháza Önkormányzatának alapvető célja, hogy városunk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,

- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

2012-ben a Képviselő-testület elfogadta a 12/2012. (VI.31.) pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján szükség szerint felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Medgyesegyháza képviselő-testülete város Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási tervének megállapításáról szóló 17/2007. (VIII.29.) ök. rendelet alkotott. Az rendelet hatálya kiterjed Medgyesegyháza város közigazgatási területére. A város közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épüleategyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A település 2007. évben elkészített településszerkezeti terve az Önkormányzat által 2005. évben megállapított településfejlesztési koncepción alapul. A helyi általános iskola elkészítette a Közoktatási esélyegyenlőségi tervét.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Medgyesegyháza több társulás tagja. A Társulások térségi vagyis „központi település” szerepünket növelik. Medgyesegyháza jelenleg 4 társulásban vesz részt.

Dél-Békési Kistérségi Többcélú Társulása abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebb, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést. A Társulási székhelye Mezőkovácsháza, jelenleg 18 település társulásával működik.

A Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulás 2006. márciusában alakult, jelenleg 94 tagot számlál. A tagtelepülések közös célja, hogy a Társulás területén található bezárt, megfelelő műszaki védelemmel nem rendelkező lakossági hulladéklerakókat rekultiválja, valamint korszerű hulladékgazdálkodási rendszer létrehozásával, az újrahasznosítást szolgáló szelektív hulladékgyűjtés és a komposztálás széleskörű elterjesztésével csökkentse a lerakóhelyekre kerülő hulladék mennyiségét. A települési hulladék szervezett gyűjtése és elhelyezése, a korszerű hulladékgazdálkodási technológiák alkalmazása napjainkban fontos feladatot jelent mind a szakemberek, mind a lakosság számára. A környezetünkért érzett felelősség mellett az európai uniós kötelezettségeink is indokolják a bezárt, korszerűtlen lerakók rekultivációjának, a környezetre való veszélyességük megszüntetésének fontosságát.

Dél-Békési Ivóvízminőség javító Önkormányzati Társulás A Társulás 2010. január 27-én alakult meg, melyhez Medgyesegyháza 2010. március 25-én csatlakozott. A társult önkormányzatok jelenleg, Almáskamarás, Dombiratos, Magyarbánhegyes, Nagykamarás, Újkígyós és Medgyesegyháza. A társulás székhelye Újkígyóson található. A társulás célja, hogy a tagok a Dél-alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Programjának II. beruházási szakaszát megvalósítsák, ehhez a Magyar Köztársaság költségvetése és az Európai Unió által biztosított vissza nem térítendő támogatás lehívására jogosultságot szerezzenek, majd a beruházást követő üzemeltetéssel egészséges ivóvizet biztosítsanak a résztvevő településeken.

Tótkomlós és térsége állati hulladék-kezelési Önkormányzati Társulás A Tótkomlós és térsége állati hulladékának kezelésén belül, annak biztonságos, elkülönített gyűjtési és átmeneti tárolási rendszerének kialakítására az Európai Regionális Fejlesztési Alapból finanszírozott ún. KIOP - Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Program - keretében vissza nem térítendő támogatás igényelésére nyílt lehetőség az állati hulladékok, mint speciális kiemelt hulladékként a többi hulladéktól elkülönülő gyűjtésére, kezelésére és ártalmatlanítására.

24 települési önkormányzat a saját forrásaik kiegészítése és környezetvédelmi feladataik megfelelő szinten történő ellátása céljából igénybe vette a KIOP pénzügyi eszközeit, és ennek érdekében - összhangban a pályázati előírásokkal - önkormányzati társulás létrehozását határozta el.

2005. június 17-én írták alá a tagok a Tótkomlós és térsége állati hulladék-kezelési Önkormányzati Társulás alapító dokumentumát, a társulási megállapodást. A társulás gesztora Tótkomlós Város Önkormányzata.

A járási rendszer kialakításával Medgyesegyházán helyett kapott a Mezőkovácsházi Járási Hivatal kihelyezett ügyfélfogadási pontja, amelyben a kistérség több települése továbbra is igénybe tudja venni a járási szociális és gyámhivatali feladatok biztosítását.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program megalkotásához az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályai alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltattak alapot. Emellett a települési önkormányzat által szolgáltatott adatok, a gyűjtött anyagok is hasznos információkkal szolgáltak. A területi folyamatok áttekintése érdekében az egyes mutatókra vonatkozó elemzések – az adatok rendelkezésre állásának függvényében – legalább 5 éves időszoron alapulnak. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2017. évi adatok sok esetben még nem elérhetőek. Ezeket két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30 %-a 0-17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. Többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben él. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romáéknál, egészségügyi helyzetük rossz.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbiztonság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

Gyakori tévhit, hogy a romák (érdemtelenül) túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt a célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony hatásfokkal érik el a célcsoportot.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A kistérség halmozottan hátrányos helyzete már utal arra, hogy a munkanélküliség az országos átlagtól magasabb. Az átlagkeresetek elmaradnak mind az országos, mind a megyei átlagtól, a lakossági túlnyomó hányada a legalacsonyabb jövedelemkategóriákba tartozik.

A lakosok nagy része szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között él. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősök elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

A településen 1827 db lakás található.

Ebből: - családház:	1753 db
- társasház:	42 db
- lakótelepi lakás:	32 db

Az itt élők általában saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetűtől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások kb. 80 %-a összkomfortos. A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, egy-két, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van, de ezek sem a luxus kategóriába tartoznak. A zártkertek száma 23 db, melyek nagy részén különböző mezőgazdasági termékek előállításával, gyümölcs termesztéssel foglalkoznak. Üdülőtulajdonról nincs információ.

Az önkormányzat adatbázisa szerint 1834 db különböző gépjármű van a lakosság tulajdonában.

Ebből: - személygépkocsi:	1235 db
- tehergépkocsi:	533 db
- nyerges vontató:	9 db
- motorkerékpár:	55 db

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

„A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Békés megyében a munkanélküliségi rátát tekintve a Dél-Békési Kistérségben a munkanélküliség kiemeltem magasabb. Ez Medgyesegyházán is fokozottan jelentkező gond. A rendszerváltás után a településen több termelő egység (szövetkezet) szűnt meg. Az addig itt, becsületesen dolgozó, fizikai munkát végző, de szakképesítéssel nem rendelkező emberek elhelyezkedési esélyei a nullával lettek egyelők. Az évek múlásával, életkoruk előre haladásával sokaknak a mai napig is csak a különböző segélyezési formák, alkalmi munkák biztosítanak szerény megélhetést.

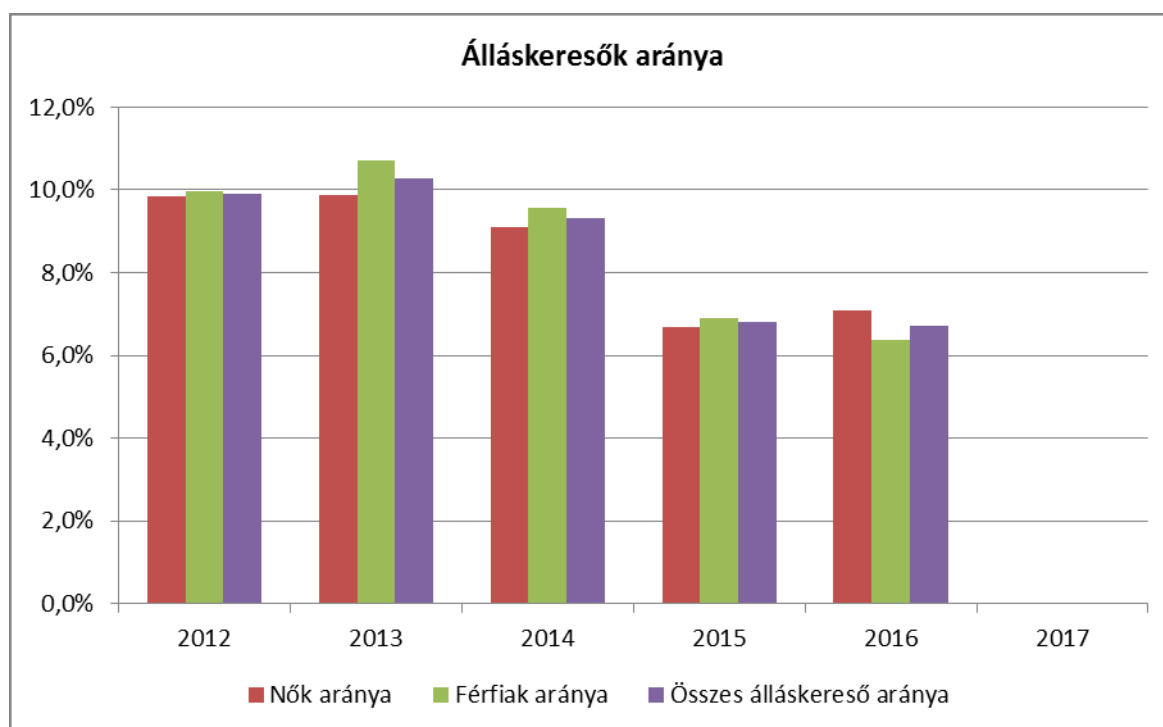
A 90-es években számos országos nagyvállalat ment tönkre, zárta be kapuit, így a Békéscsabára, Orosháza, Gyulára, Mezőkovácsházára, Mezőhegyesre bejáró dolgozók közül sokan utcára kerültek. Helyben, illetve a közelben munkahely kis létszámban foglalkoztat embereket. A mezőkovácsházi térségben nagyobb mértékű tervezett beruházásról, potenciális munkalehetőségről nincs információnk.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 297	1 246	2 543	128	9,8%	124	10,0%	252	9,9%
2013	1 286	1 248	2 534	127	9,9%	134	10,7%	261	10,3%
2014	1 276	1 219	2 495	116	9,1%	117	9,6%	233	9,3%
2015	1 260	1 205	2 465	84	6,7%	83	6,9%	168	6,8%
2016	1 243	1 213	2 456	88	7,1%	77	6,4%	165	6,7%
2017			0	81		72		153	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

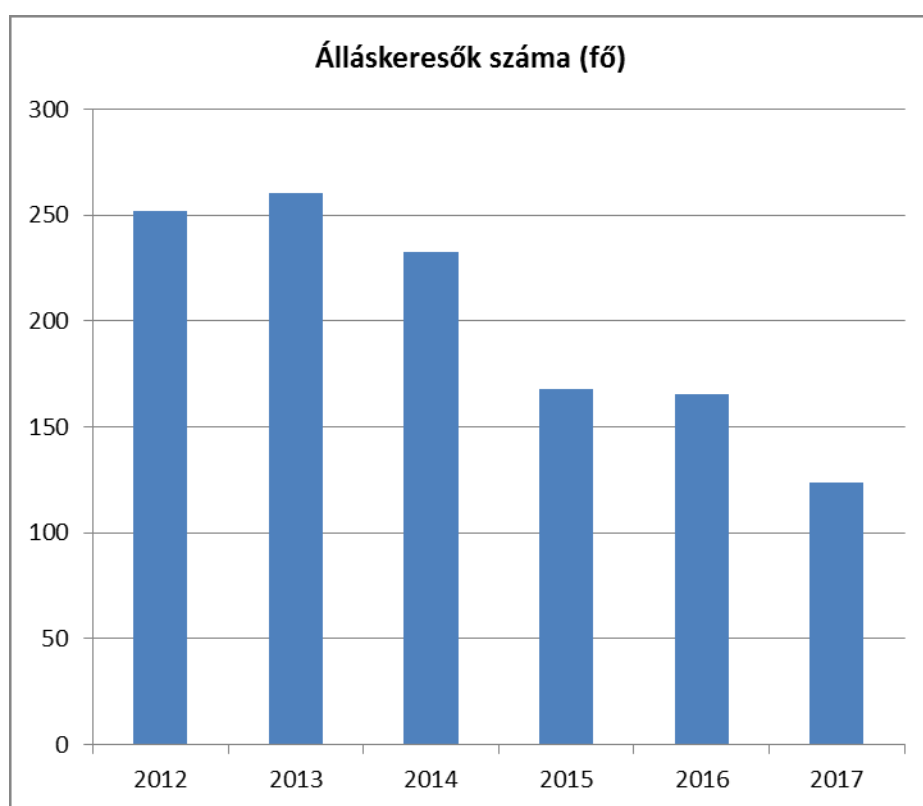
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Medgyesegyházán a 15-64 év közötti állandó népességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. Látható, hogy az aktív népesség (15-64 év) körében a nyilvántartott álláskeresők száma 2012-ben 9,9 % volt, 2016-ban pedig 6,7 %, tehát csökkenő tendencia mutatkozik. Az adatok tanúsága szerint az évek előrehaladásával a nők és férfiak körében is közel azonos a nyilvántartott álláskeresők száma. A településen jelenleg nem tapasztalhatók olyan gazdasági folyamatok, amelyek az állástalanok számát jelentősen csökkenthetnék, az önkormányzat a legfőbb foglalkoztató (közfoglalkoztatás). Az önkormányzat részt vesz a Kormány által meghirdetett Startmunka közfoglalkoztatási programban, ennek keretében 2018. évben négy területen 60 fő foglalkoztatására indíthatott projektet. (mezőgazdaság, belterületi közutak karbantartása, mezőgazdasági földutak karbantartása, helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás programelem).

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016
		252	261	233	168	165
20 év alatti (TS 1002)	Fő	4	2	5	9	4
	%	1,5%	0,9%	2,3%	5,2%	2,3%
20-24 év (TS 1003)	Fő	30	32	25	19	15
	%	12,0%	12,3%	10,5%	11,0%	9,2%
25-29 év (TS 1004)	Fő	27	25	27	20	18
	%	10,6%	9,7%	11,4%	11,6%	11,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	30	36	26	14	12
	%	11,8%	13,8%	11,0%	8,1%	7,0%

35-39 év (TS 1006)	Fő	42	38	30	22	24
	%	16,6%	14,4%	12,7%	13,0%	14,7%
40-44 év (TS 1007)	Fő	22	23	25	14	20
	%	8,8%	8,8%	10,9%	8,2%	11,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	26	23	22	15	16
	%	10,4%	8,9%	9,5%	9,1%	9,4%
50-54 év (TS 1009)	Fő	29	22	20	13	12
	%	11,4%	8,4%	8,7%	7,9%	7,4%
55-59 év (TS 1010)	Fő	32	47	35	15	16
	%	12,6%	17,9%	15,1%	8,8%	9,4%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	11	13	19	29	30
	%	4,3%	4,8%	8,1%	17,0%	17,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen. A fenti adatokból látszik, hogy az álláskereső munkanélküliek száma 2013 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Ebben jelentős szerepe volt a korábbi évek közfoglalkoztatásának, majd annak, hogy az utóbbi időben a közfoglalkoztatottakat egyre nagyobb számba sikerül integrálni az elsődleges munkaerőpiacra.

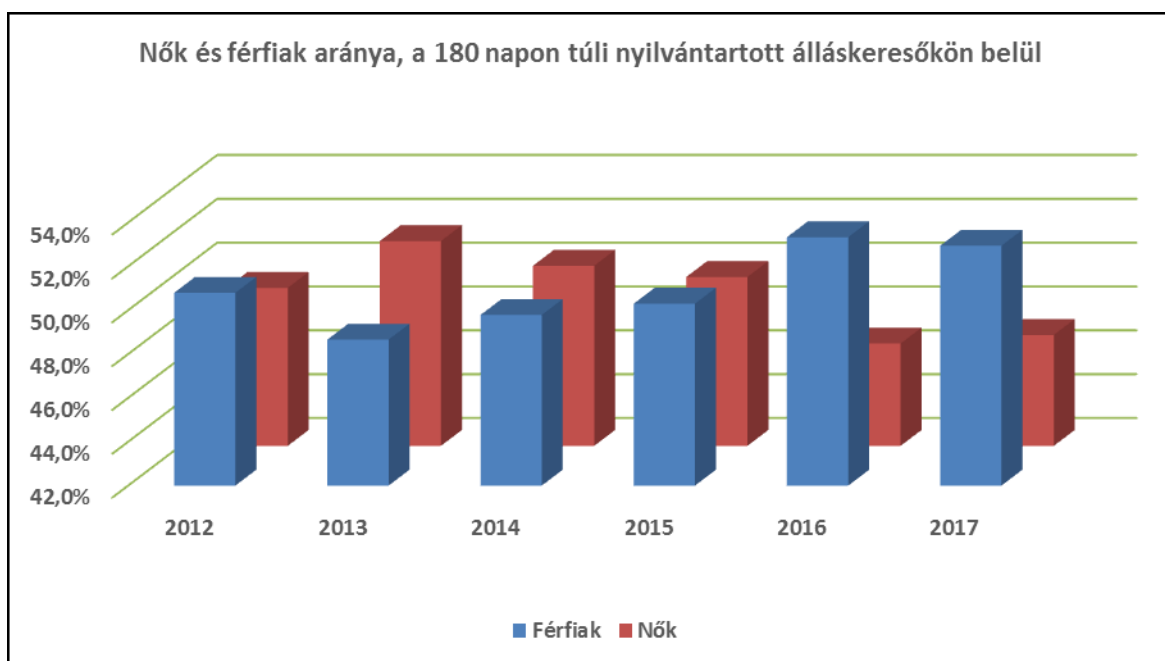
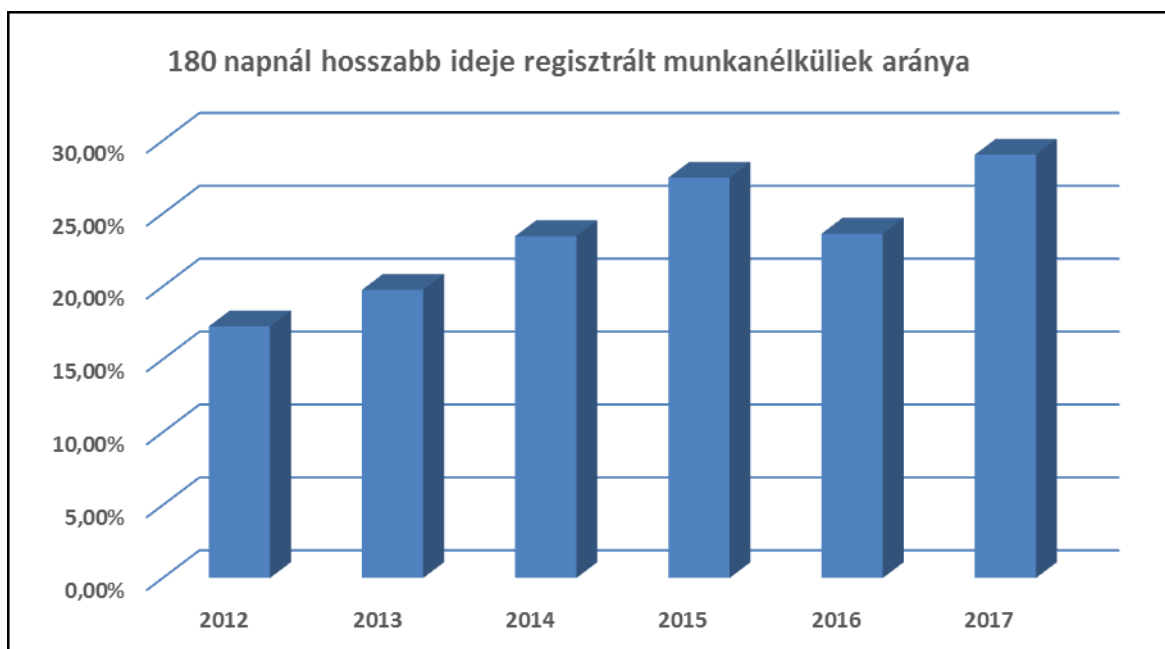
Az 35-39 éves és az 59 év feletti korosztály tekintetében a legmagasabb a regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt években. Egy viszonylag kiugró érték található az 59 év feletti körében a 2016. és 2017. évben, akiket sajnos annak ellenére sem alkalmaznak a munkáltatók, hogy az 55 év feletti munkavállalók részére jelentős állami támogatást is biztosítanak a foglalkoztatásuk esetére. Erre a korcsoportra jellemző sok esetben az olyan fizikai és mentális állapot, amely akadályozza őket a sikeres munkavállalásban.

A becslést adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része a minimálbérért dolgozik. Jellemző az alkalmi munkavállalás, amelynek szigorításával nő a bejelentések száma, bár a fekete foglalkoztatás is jelen van a településen. Az idegymunkák esetében jellemző tendencia, hogy a vállalkozások lassan nem találnak fizikai munkákra alkalmas hazai munkaerőt, ezért Romániából érkező vendégmunkásokat foglalkoztatnak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	17,26%	128	124	252	50,8%	49,2%
2013	19,77%	127	134	261	48,7%	51,3%
2014	23,45%	116	117	233	49,8%	50,2%
2015	27,46%	84	83	167	50,3%	49,7%
2016	23,62%	88	77	165	53,3%	46,7%
2017	29,04%	81	72	153	52,9%	47,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

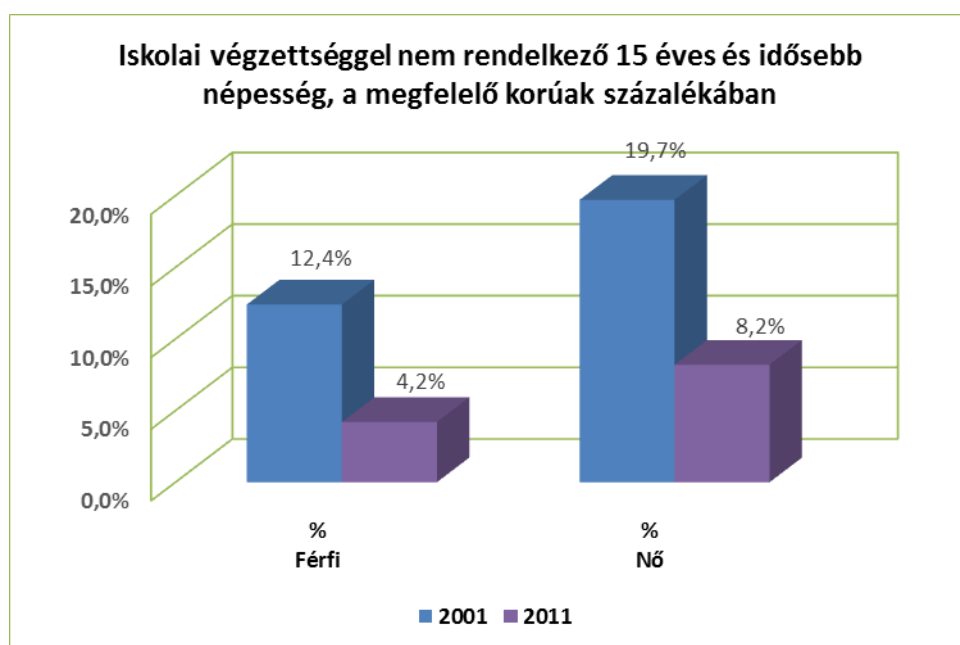

A táblázat és a diagram arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós, 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre. A nők és férfiak aránya közel azonos a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresőkön belül. Az álláskeresők száma csökkent a vizsgált időszakban, viszont a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya nőtt a településen. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya különös figyelmet fordít a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek kiközvetítésére, az a részükről elvárás is.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	87,6%	80,3%	12,4%	19,7%
2011	95,8%	91,8%	4,2%	8,2%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A rendelkezésre álló 2001. és 2011. év adatai alapján kimutatható, hogy az iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség aránya mind a nők, mind a férfiak esetében 10 év alatt a felére csökkent. Férfiaknál az több is mint a fele.

Az utóbbi években több olyan felnőttképzés indult, amely preferálta a 8 osztály elvégzését, mint alapvető elvárás.

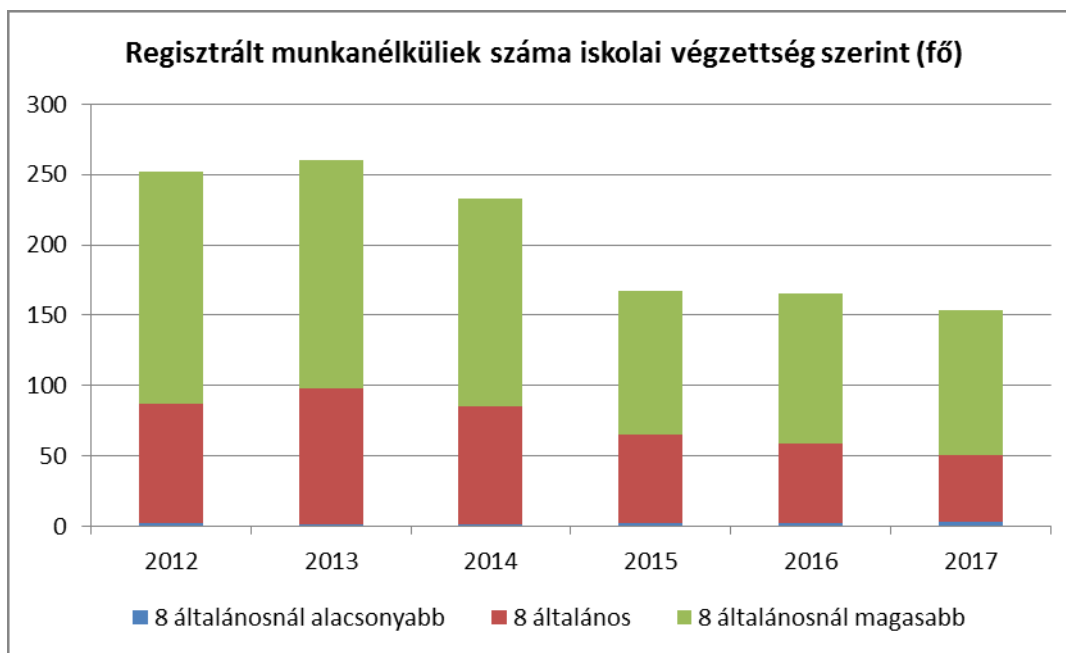
Az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatja az alacsony iskolai végzettségű személyeket.

A nők esetében a nagyobb százalékos arány indokolható azzal, hogy rossz életvezetési gyakorlattal rendelkeznek. A korai gyermekvállalás megakadályozza az iskola elvégzését.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	252	2	0,9%	85	33,7%	165	65,4%
2013	261	1	0,4%	97	37,0%	163	62,6%
2014	233	1	0,5%	84	35,9%	148	63,5%
2015	168	3	1,5%	63	37,3%	103	61,2%
2016	165	2	1,2%	57	34,5%	106	64,3%
2017	153	3	1,8%	48	31,0%	103	67,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fenti adatok alapján megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek körében a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma jelentősen magasabb, mint a 8 általánossal vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők száma. Viszont 2012 és 2017 között nem növekvő, hanem inkább csökkenő tendenciát mutat.

Egy településen az alap-, közép-, felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik latba egy település lakosságának iskolai végzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

Napjainkban az általános iskolát végzettek körében jellemzően mindenki továbbtanul valamilyen középiskolában.

A nem kielégítő iskolázottság gátat szab az aktív népesség elhelyezkedése elé a munkaerőpiacon, összességében alacsony jövedelmi szinttel, esetenként szegénységgel, társadalmi kirekesztettséggel párosul.

A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a Művelődési Ház által szervezett felnőttképzések lehetőséget kínálnak a munkanélküliek számára, hogy új szakmák felé orientálódjanak, kompetenciáik fejlődjenek.

Közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak létszámának alakulása Medgyesegyházán:

2014 évben	208 fő
2015 évben	202 fő
2016 évben	146 fő
2017 évben	118 fő
2018 évben	99 fő

A közfoglalkoztatottak száma 2014 évtől folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

A közfoglalkoztatásban résztvevők számának mindenkori alakulását az határozza meg, hogy milyen létszámkeretet biztosít önkormányzatunk részére a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya.

A kormányzati szándék a gazdaság élénkítése mellett az, hogy az elsődleges munkaerőpiacon a közfoglalkoztatásból visszavegye az embereket.

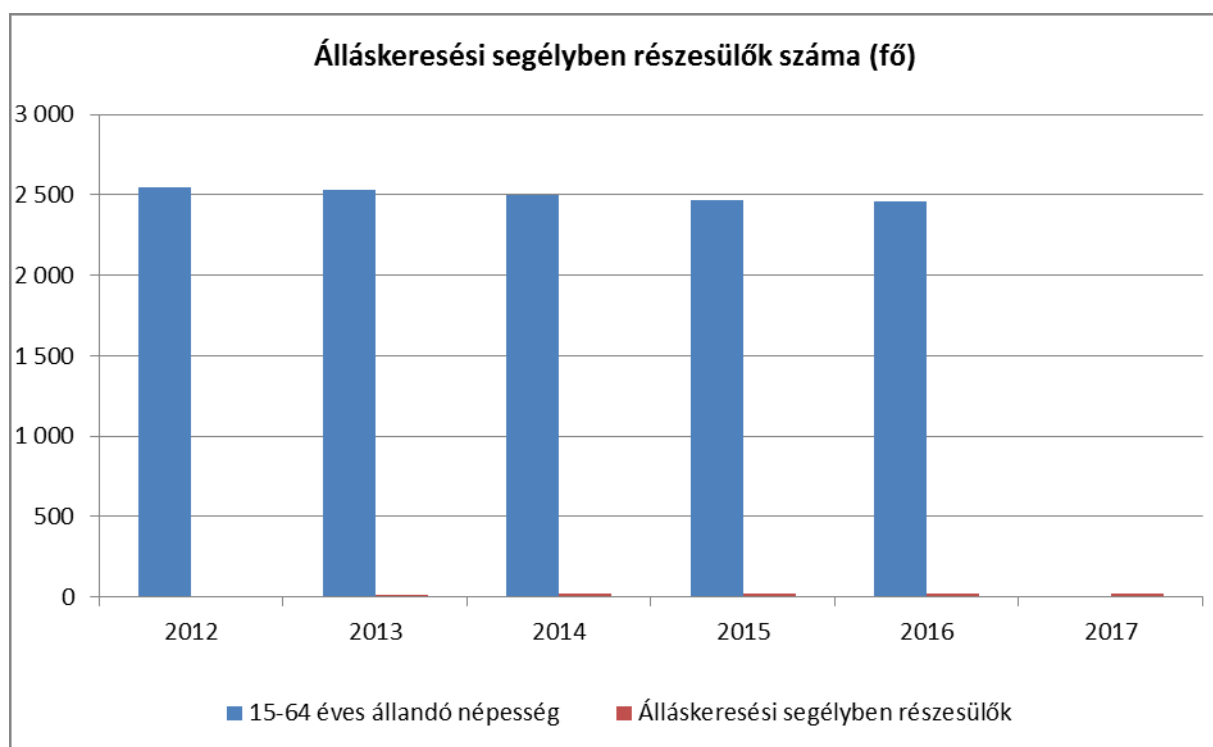
Ez mostanra azt eredményezte, hogy a közfoglalkoztatási programban biztosított feltételek, programok számára egyre nehezebb megfelelő munkaerőt találni, amely összetársadalmi szinten bizonyára nagyon jó, de az önkormányzatoknak komoly nehézséget okoz.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	2 543	7	0,3%
2013	2 534	13	0,5%
2014	2 495	20	0,8%
2015	2 465	21	0,8%
2016	2 456	23	0,9%
2017			

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív közfoglalkoztatási programok lehetővé tették, hogy az álláskeresői segélyben részesülők létszáma tartósan 1 % alá csökkenjen.

Természetesen ez a szám mutatja a gazdaság-élénkítés begyűrűző hatását is.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	252	17	6,6%
2013	261	24	9,0%
2014	233	23	10,0%
2015	168	15	9,0%
2016	165	20	11,8%
2017	153	18	11,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Viszonylag alacsony a száma az egészségkárosodási támogatásban részesülőknek, amely azt mutatja, hogy ilyen irányú igény a lakosság részéről alacsony.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők aránya tendenciózusan nő, melynek egyik indoka, hogy a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával egyre fegyelmezettebb az együttműködés betartása. Másik indoka az, hogy a jogosultsági feltételek egyik küszöbértéke az egy főre eső családi jövedelem, amelyet sajnos egyre több család elér.

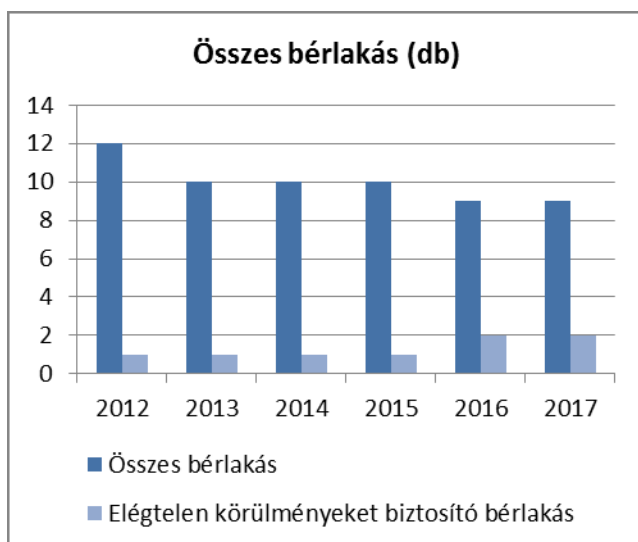
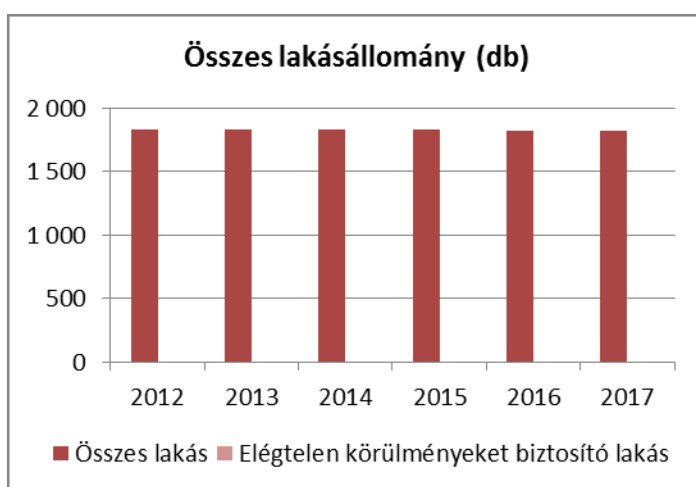
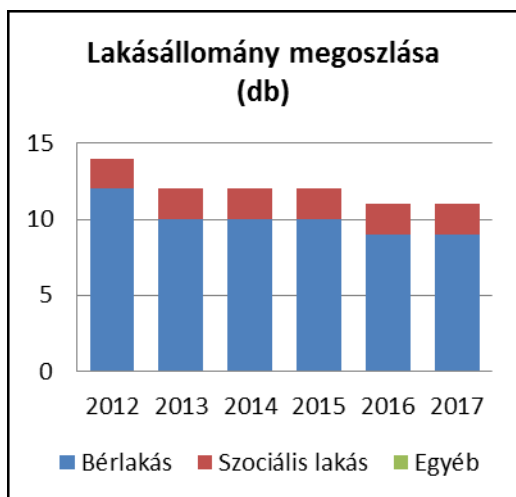
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. Emellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	1 829	n.a.	12	1	2	0	n.a.	n.a.
2013	1 829	n.a.	10	1	2	0	n.a.	n.a.
2014	1 829	n.a.	10	1	2	0	n.a.	n.a.
2015	1 828	n.a.	10	1	2	0	n.a.	n.a.
2016	1 827	n.a.	9	2	2	0	n.a.	n.a.
2017	1 827	n.a.	9	2	2	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

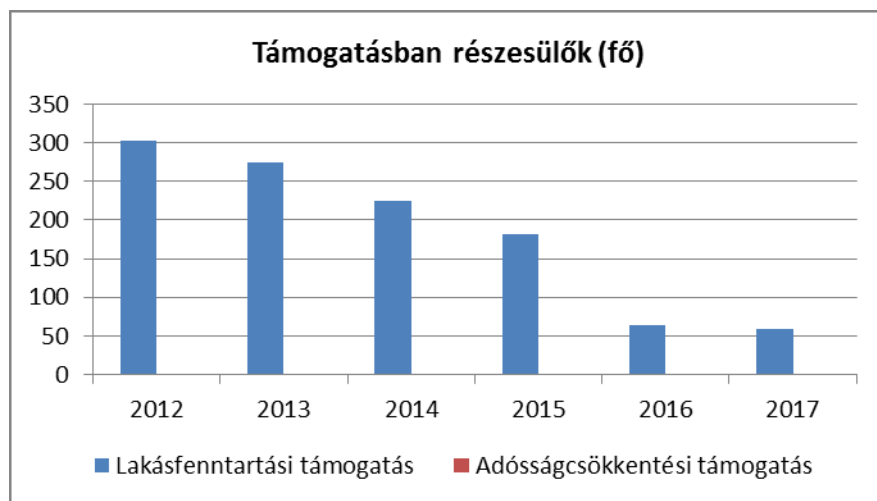

A megyesegyházi lakosok szinte egésze saját tulajdonú családi házban vagy tömblakásban él. Az 1827 lakóingatlanból évről évre egyre több üresen áll, jelenleg kb. 120 üres ingatlan van a településen. A lakók a jobb megélhetés reményében városokba költöznek, külföldre mennek munkát vállalni, illetve kihálnak. Az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. Ez elég nehézkes, annak ellenére, hogy az ingatlan árak településünkön alacsonyabbak, mint az ország fejlettebb régióiban. A régóta üresen álló házak némelyike már romos állapotban van, azok értékesítése legfeljebb telekárón lehetséges. Az Önkormányzat jelenleg 9 db bérlakással és 2 db szociális lakással rendelkezik, amelyeket szolgálati jelleggel első sorban az Önkormányzat intézményeinél dolgozók számára ad bérbe szolgálati jelleggel (pedagógus, védőnő, orvos). A településen hajléktalanság nem jellemző.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	303	0
2013	274	0
2014	225	0
2015	181	0
2016	64	0
2017	59	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat helyi rendeletében lakhatást segítő támogatást biztosít az azt igénylők részére azoknak, akik a rendeletben foglalt feltételeknek megfelelnek.

A táblázatban szereplők számára jelent komoly problémát az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A helyi lakosok rászorultságtól függően lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50 %. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a települési szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása. Településszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően kétféle típusa jelentkezik:

- a településszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területek (általában ezek jelentik a telepszerű környezetet),
- a településszövettől elkülönült, alapvetően nem lakó-funkciójú területekbe ékelődő szegregátumok (általában ezek jelentik a telepeket).

Városunk szegregált része Lászlótelep, melyet egy elnyert TOP-os pályázat keretében 2019. június 31-ig felszámolni kíván az Önkormányzat. A projekt keretében Lászlótelep szegregátumból kívánunk hátrányos személyeket beköltöztetni a belvárosi beavatkozási helyszínre, ahol új, a modern kor igényeit kielégítő önkormányzati tulajdonba kerülő szociális bérlakásokat hozunk létre. A beavatkozási helyszín a projektben a Damjanich utca; Deák Ferenc utca; Dózsa György utca; Moravszki utca; Petőfi utca; Hősök utca; Kossuth tér által határolt belvárosi terület. Az akcióterületen felhagyott romos lakóépületek bontásra kerülnek, a terület pedig új funkciót kap. Emellett közösségi teret alakítunk ki, illetve egyéb, a hátrányos helyzetű személyek életkörülményeit, a közbiztonságot javító, illetve a szegregáltságot megszüntető intézkedéseket hajtunk végre.

Városunkhoz tartozik Bánkút település, mely szegregációval veszélyeztetett területnek minősül. Szintén TOP-os projekt keretében pályázati forrást nyert az Önkormányzat „Összefogással Medgyesegyháza társadalmi integrációjáért” címmel, melynek fő célja a kulturális és társadalmi kohézió erősítése az antiszegregációs célokért.

Átfogó cél: a rejtett társadalmi potenciál kiaknázása. Specifikus cél: az önállóság és proaktivitás ösztönzése.

A projekt programjai:

- Tudásbázis: A Tudásbázis a célcsoport számára nyújt segítséget hivatali és jogi ügyeinek intézésében.

- Életpálya műhely - A célcsoport felzárkóztatása érdekében munkaerő-piaci tanácsadás valósul meg, ennek keretében az akcióterületen élők a hatékony álláskereséshez szükséges tippeket kaphatnak.

- Konyhakerti praktikák: Az önellátást célzó programelem rendszeres tanácsadásokkal mutatja be a célcsoport családjinak, hogyan tehetik hasznossá kertjüket és gondoskodhatnak olcsón saját kezűleg megtermelt javakkal az étkezéshez szükséges alapanyagokról. A tevékenység alkalmával törekszünk a vállalkozói kedv fellendítésére a szociális szövetkezetek lehetőségének bemutatásával és „szatyorközösségek” kialakításának ösztönzésével. A megvalósítás során megtermelt javakat a célcsoport saját részre hasznosítja, értékesítésre nem kerül. I.1.2. Specifikus cél: Testi-lelki harmónia elérése

- Tudj meg többet egészségedről!: Az egészségügyi ellátások nehéz elérhetősége miatt az akcióterületen ingyenes szűrőnapok kerülnek megrendezésre, ahol a célcsoport-tagokat szakemberek vizsgálják meg.

- Biztosítékunk az egészség: Az egészséges életmód tanácsadás során a célcsoport-tagok csoportos foglalkozás keretében kaphatnak tanácsokat például az olcsó, de egészséges étkezéssel, az egyszerűen és rendszeresen végezhető testmozgással, a higiénéivel, a rendszeres szűrésekkel (prevencióval) és a lelki kiegyensúlyozottsággal kapcsolatban. A tanácsadó ezen alkalmakkor be is mutatja egy-egy egészséges étel elkészítését, amelyet a foglalkozás végén a résztvevők elfogyasztanak.

Átfogó cél: Életteli és integrált városi környezet kialakítása. Alcél: Értéktrendformáló programok.

- Támogató csoport: A program megvalósítása alatt a projektet támogató, a megvalósítást elősegítő szereplők részvételével úgynevezett „támogató csoport”-ot hozunk létre és működtetünk, amelynek tagjai szervesen részt vesznek a megvalósítás nyomonkövetésében és megvalósításában, hiszen tevékenységükkel támogatják, kiegészítik azt.

- Lakossági fórum: Lakossági fórum megvalósítása a lakossági mobilizáció miatt, hogy felkészítsük az érintetteket.

- Dinamikus, pezsgő közösségi élet megteremtése

- Vitalitás napja: Az egészségnapok célja, hogy szórakoztató formában keltse fel a célcsoport érdeklődését az egészséges életmód felé.

- Gondolatébresztő a környezetért: A rendezett és fenntartható környezeti körülmények fontosságára hívja fel a figyelmet a környezeti nap. A rendezvény során szociális szakemberek közreműködésével mediációs elemet valósítunk meg, a mediáció során a szakértő hidat képez a szegregátum és a város többi területén élők között.

A program megvalósítása alatt kerül kidolgozásra az integrált településfejlesztési stratégia (ITS), az integrált szemléletű településfejlesztési politika alapidokumentuma. Az ITS egy fejlesztési szemléletű középtávú dokumentum, amelynek célja a területi szemléletű tervezés megszilárdítása a településeken. Az ITS egy olyan településfejlesztési koncepció, mely elősegíti a településfejlesztés és településrendezés eszközök, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények meghatározását. Az ITS kidolgozása a helyi partnerek bevonásával készül el.

- Községi Beavatkozási Terv: A program megvalósítása alatt a helyi partnerekkel és az érintett akcióterületen élő lakossággal együtt az adott helyszín sajátosságait figyelembe véve kerül kidolgozásra a Községi Beavatkozási Terv a program megvalósításának első mérföldkövében.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	3	2	1
2013	3	2	1
2014	3	2	1
2015	3	2	1
2016	3	2	1
2017	3	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési önkormányzat képviselő-testülete, a település lakosságszáma tekintettel két felnőtt és egy gyermek alapellátási körzetet alakított ki, melyet vállalkozó háziorvosok látnak el.

A településen heti 1 alkalommal a labor helyiségben vérvétel biztosított a lakosok számára. A további szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a gyulai szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős,

mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető.

Fogorvosi alapellátás egy körzetben történik, melyet szintén vállalkozó orvos lát el.

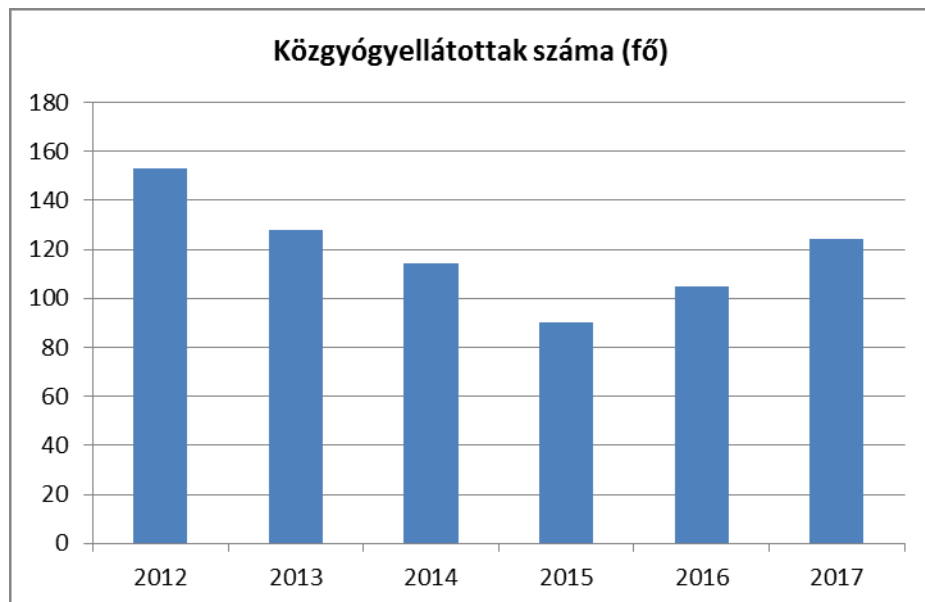
A védőnői ellátás két védőnői körzetben történik. Az iskola- és ifjúság orvosi ellátást a házi gyermekorvos látja el. Az alapellátáshoz tartozó ügyeleti ellátást Kunágotán látják el, melyhez több település tartozik, köztük Medgyesegyháza is. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végezi az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. Az orvosi rendelők épülete akadálymentesített

A tapasztalat és a tendencia, hogy a háziorvosi körzetek betöltése rendkívül körülményes és nehézkes. Medgyesegyházán jelenleg minden körzet betöltött, az Önkormányzat minden kötelező egészségügyi feladatát ellátja.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	153
2013	128
2014	114
2015	90
2016	105
2017	124

Forrás: TeIR, KSH Tstar

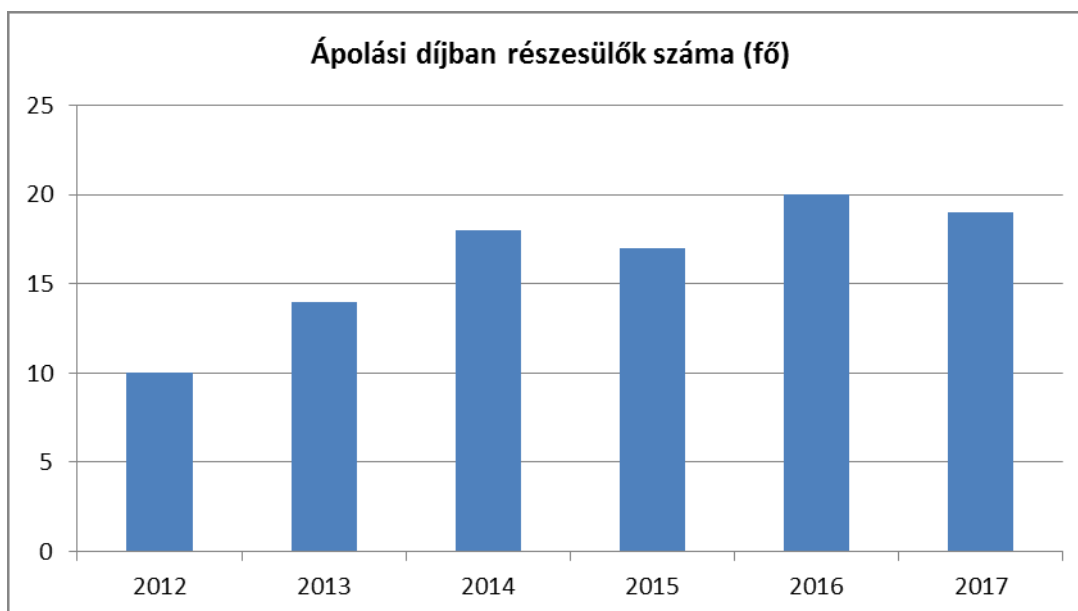

A közgyógyellátásban részesülők számában csökkenés tapasztalható. Az utóbb időben elvált az alanyi jogú közgyógyellátásban részesített, míg másik oldalon az önkormányzat által biztosított méltányossági ellátás. A fenti adatok csak az alanyi jogon közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezőket tartalmazza, mivel az önkormányzat méltányossági alapon nem biztosít ellátást.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	10	0	10
2013	14	0	14
2014	18	0	18
2015	17	0	17
2016	20	0	20
2017	19	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjat igénybe vevők körében növekvő tendencia tapasztalható, azonban létszámuk viszonylag alacsony. Jelentősége a jogosultak számára a biztosított jogviszony.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat minden esetben segítséget nyújt a szervezett szűrőprogramok lebonyolításának biztosításához. Szükség esetén helyszínt biztosít a különböző prevenció és szűrőprogramot biztosító vállalkozások helyi megjelenéséhez.

A koragyermekkorai kötelező szűréseket a gyermekorvos, a fogorvos, és a védőnők folyamatosan végzik, a prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Medgyesegyházán a logopédiai és gyógypedagógiai ellátás helyben ellátott feladat. Az óvodában működik a korai fejlesztés és gondoskodás. A településünkön van napközis ellátás, illetve szünidőben gyermekfelügyelet biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a köznevelési intézményben és idősek klubjában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmód szerves része a sportolás is. Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az egészséges életmód és a sport népszerűsítésére. A település sportlétesítmény hálózata folyamatosan bővült, mára már korszerű és modern sportlétesítmények állnak rendelkezésre: sportcsarnok, tanuszoda, sportpálya. A futballpálya mellett aszfaltozott kézilabdapálya került kiépítésre. A sportöltöző korszerűsítésére pályázati pénzek felhasználásával nyílt lehetőség. Az Önkormányzat célja egy műfüves pálya megépítése pályázati forrásból.

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi körülményeket figyelembe véve, a település minden lakója számára elérhető.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Medgyesegyháza Városi Önkormányzat fontos feladatának tartja a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Gondozási Központja biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az egyes telephelyeken a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás és idősek otthona intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen az egyenlőség elve alapján jut bárki bármilyen szolgáltatáshoz. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére az Önkormányzathoz panasz nem érkezett.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Ráutaltságuk alapján kiemelt figyelmet kapnak a fogyatékos személyek. Életvitelüket, hátrányaik leküzdését az egészségügyi-, valamint a szociális ellátórendszer is fokozottan segíti.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a településen lévő „szellemi tőkét” bevonja a város társadalmi életébe, a településfejlesztési programok előkészítésébe. Egyre nagyobb hagyománya van a civil szerveződéseknek, amelyek egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységeknek színtere. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez járulnak hozzá.

A civilszervezetek rendszeres üléseinek, próbáinak elsősorban a Művelődési Ház ad otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés szintén a Művelődési Házban vehetik igénybe ezt a szolgáltatást, ahol e-pont üzemel.

A helyi lakosok az Önkormányzat lapjából, a Medgyesegyházi Hírlapból, valamint Medgyesegyháza város honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről.

A helyi közösségi szolidaritásnak szép példái vannak a településen. Adományozásból összegyűlt pénzek is segítettek pl. a ravatalozó felújítását. A templomok tisztántartása végett sokan vállaltak fizikai munkát, takarítást. A településen a közösségek, civil szervezetek és közösségek hagyományos rendezvényeket tartanak, amelyek a település közösségének szórakozásán és a kohézió erősítésén túl jótékonyági célokat is szolgálnak. Ilyenek az Iskolabál, Óvodabál, Román bál, Szlovák bál, Katolikus Egyház bál, Vadász vacsora, Sport bál stb.

A Szülői Munkaközösség tagjai is kiveszik részüket az óvodai-iskolai önkéntes munkákban.

A Vöröskereszt szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait.

Az állampolgárok életminősége az elérhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen kis létszámú a roma lakosok száma, roma nemzetiségi önkormányzat nincs városunkban.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becslést adhatunk rendelkezésünkre. Medgyesegyháza a gazdasági-társadalmi mutatók alapján kedvezőtlen helyzetben van: megyei és járási szinten alacsonyabb jövedelmi helyzet, magasabb munkanélküliségi ráta jellemzi a települést. Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára. Településünkön 1 szegregátum és 1 szegregációval veszélyeztetett terület található (Lászlótelep, Bánkút). A település két olyan pályázatot is nyert, ami az említett társadalmi csoportok esélyeit javítja. Az Önkormányzat minden lehetőséget megragad, hogy a mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlőségét előmozdítsa.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	munkahelyteremtés, közfoglalkoztatás, képzések, átképzések, tájékoztatás
öröklődik a hátrányos helyzet	Felzárkóztatás, fejlesztés, ösztöndíjak, tanácsadás, felvilágosítás,
alacsony iskolázottság	tájékoztatás, képzések szervezése
egészségkárosodás	szemléletmód váltás, prevenció
rossz lakhatási körülmények	lakhatást javító intézkedések

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, lakhatási helyzete

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatal adatai alapján Medgyesegyháza városban 2017. december 31. napján 3590 fő (1854 fő nő és 1736 fő férfi) rendelkezett lakóhellyel, melyből a 0-18 éves korosztály 624 fő volt.

A népesség megoszlása korcsoportok szerint a 2017. évben:

Korcsoport	Fiú	Lány	Összesen
0-3 éves	69	54	123
4-6 éves	33	47	80
7-14 éves	133	122	255
15-18 éves	77	89	166
Mindösszesen	312	312	624

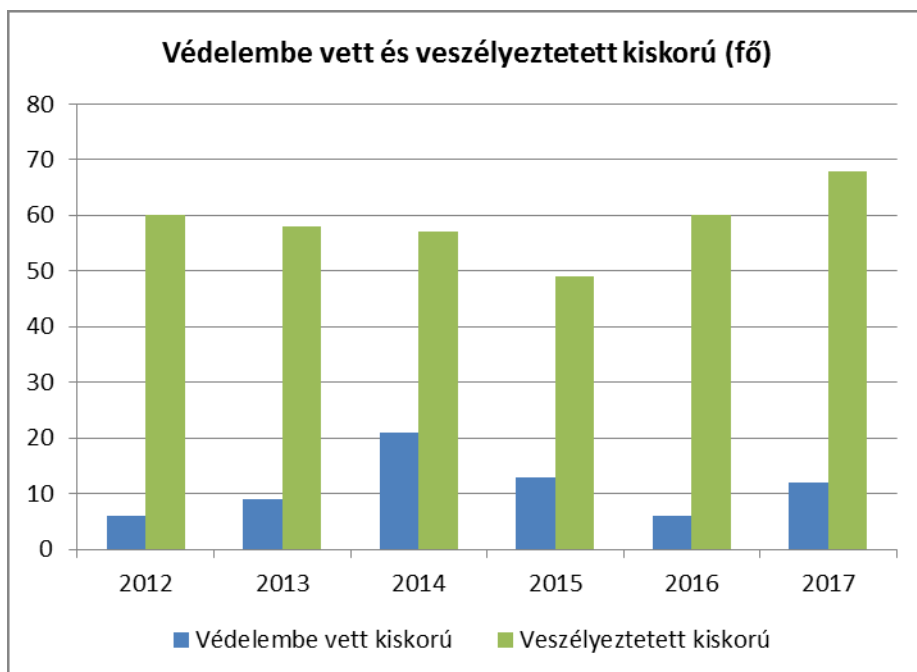
Gyakorlatban ebből a korosztályból kerülnek ki a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek.

Év	Óvoda		Iskola	
	HH	HHH	HH	HHH
2012	110	79	227	79
2013	38	20	220	74
2014	27	15	123	80
2015	33	19	86	45
2016	11	8	77	40
2017	11	4	70	25

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározását a gyermekvédelmi törvény taxatívén tartalmazza. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okait figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek/jelentkezhetnek.

Év	Védelembe vett kiskorú gyermek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermek száma december 31- én (TS 3101)
2012	6	60
2013	9	58
2014	21	57
2015	13	49
2016	6	60
2017	12	68

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati
adat

A táblázat adataiból jól látható, hogyan alakult a településen az elmúlt hat évben védelembe vett gyermekek száma, illetve a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma. Sajnos csökkenés nem tapasztalható.

A korábbi években inkább iskolai hiányzás miatt volt szükség a védelembevételre, a jelenlegi helyzetben már felmerülő probléma a családok megélhetése, ez családi konfliktusokhoz vezet, és felmerül a gyermekek elhanyagoltsága is.

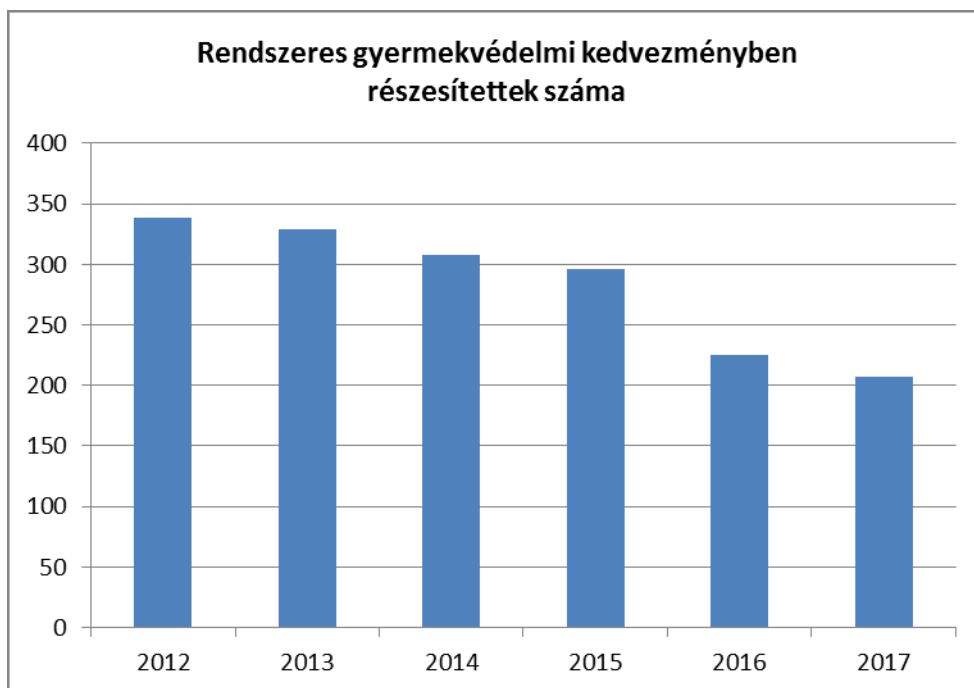
A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	339
2013	329
2014	308
2015	296
2016	225
2017	207

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A települési önkormányzat jegyzője a gyermekvédelmi törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapíthat meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorúvá vált gyermek a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti.

A települési önkormányzat jegyzője a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családok számára:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- meghatározott pénzbeli támogatás, és egyéb kedvezmények igénybevételének biztosítása.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény állapítható meg annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (2017. évben 37.050,-Ft), illetve ha a szülő, törvényes képviselő egyedülállóként neveli a gyermeket, a 140% -át (2017. évben 39.900.- Ft).

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy hat év távlatában folyamatos csökkenés mutatható ki a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számába.

c) gyermekek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat, mint gyámhatósági feladatokat ellátó szerv a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára évente két alkalommal augusztus és november hónapokban egyszeri 6.000.- forint/fő összegű, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére 6.500.-Ft. természetbeni támogatást (Erzsébet utalvány formájában) biztosít.

Az esetenkénti támogatás 2017. augusztus hónapban 183 fő gyermeket érintett, összesen 1.108.500- forint összegben.

2017. november hónapban 187 gyermeket Erzsébet utalvány formájában 1.158.000,- forint összegű támogatásban részesített, mely a két alkalommal összesen 2.266.500- forint összeg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők jogosultsága évente kerül felülvizsgálatra.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma és aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő minőségű és mennyiségű táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és iskolás gyermekek térítésmentesen étkeznek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. évi módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés. Önkormányzatunk a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosította a tavaszi, nyári, őszi és téli iskolai szünetben, valamint az óvoda ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára eső munkanapokon.

A 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet 13/A. § (1) bekezdése alapján önkormányzatunk az ebédet a Medgyesegyházán lakó gyermekek részére elvitellel biztosította, melyet a Medgyesegyházán működő Jókai utca 3-5. szám alatt lévő Junior Vendéglátó ZRT. által üzemeltetett konyha készített el. Medgyesegyháza közigazgatási területéhez tartozik az 5752 Bánkút település is. Az itt lakó szünidei étkezést igénylő gyermekek részére a konyha, előzőleg leadott élethordókban szállította ki az ebédet.

2017. évben a tavaszi szünetben 14, a nyári szünetben 19, az őszi szünetben 3 és a téli szünetben 6 gyermek részére igényelték az ingyenes szünidei étkeztetést

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek pontos számáról nincs adat az önkormányzat birtokában. A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő köznevelési intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program szervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenekfelett álló érdekének elvére.

4. 2. Szegregált és szegregációval veszélyeztetett lakókörnyezetben élő gyermekek helyzet, esélyegyenlősége

A rossz minőségű, közművel ellátatlan lakásokban élő gyermekek életkörülményeinek javítása rendkívül nehéz feladat. A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító családi környezetben történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségre káros szerek elleni védelemben részesüljön. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez. A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A gyermekvédelmi szolgálat munkatársai aktívan részt vesznek és közreműködnek a lakhatási feltételeket javító adományok, felajánlások közvetítésében.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki

egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Meg kell említenünk, hogy a HEP 3.5. pontjában szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett településrészen élő gyermekek helyzetét, életkörülményeit jelentősen meghatározzák az ott beazonosított problémák, ezért életkörülményeik javítása, esélyegyenlőségük biztosítása céljából kiemelten fontos az ott meghatározott fejlesztési célok megvalósítása.

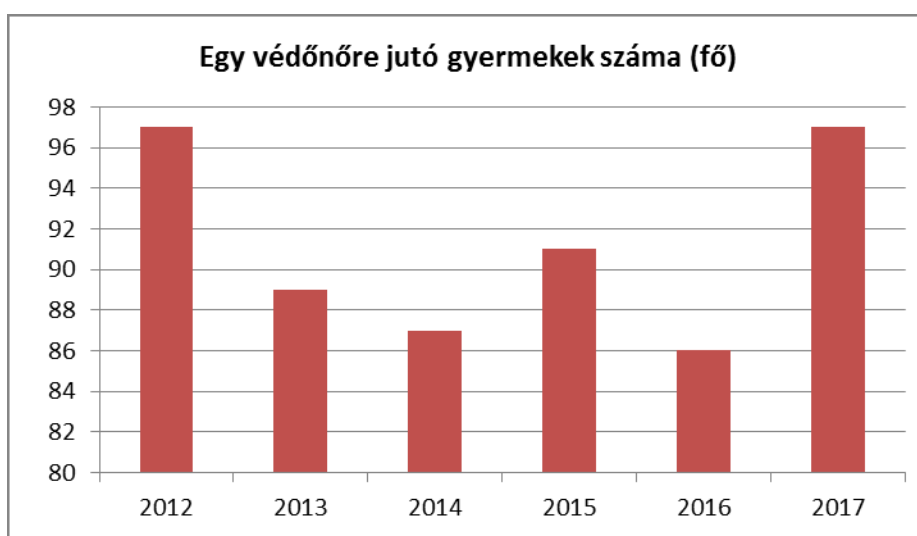
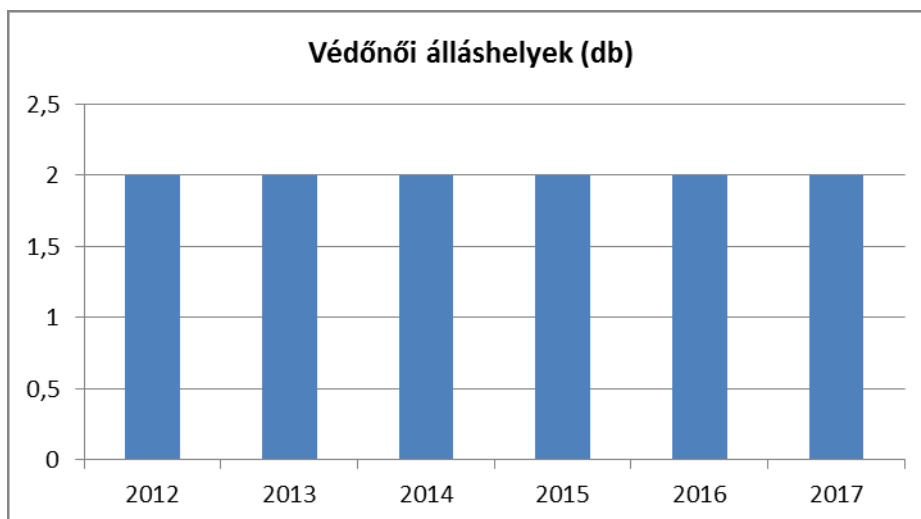
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	97
2013	2	89
2014	2	87
2015	2	91
2016	2	86
2017	2	97

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az iskola-egészségügyi ellátás keretében. Az óvodákban, iskolákban zajló szűrőprogramokat korrekt tanácsadás egészíti ki.

A védőnők családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák problémáin segítenek. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az óvodás, iskoláskorúaknál érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

A csecsemők- és kisgyermek gondozása családlátogatások és tanácsadások keretein belül történik, illetve a telefonos kapcsolattartás is rendszeres a szolgálatnál.

A családlátogatások során tapasztalt problémák nagy része anyagi gondokra vezethető vissza (pl. gyermekek hiányos táplálása, zsúfolt, ingerszegény lakókörnyezet). Egyes családok életviteli, életvezetési nehézségekkel küzdenek. Néhány esetben a megfelelő szülői minta hiányzik, így a gyermekek nevelése, gondozása, higiéniája kívánnivalót hagy maga után.

Az egészséges életmód propagálása a családlátogatások alkalmával és a tanácsadásokon történik.

Az iskolai munka kapcsán szülőkkel és a gyermekekkel a kapcsolattartás védőnői tanácsadáson történik.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- szociális segítségnyújtás, életviteli, életvezetési tanácsok,
- szoros együttműködés a jelzőrendszer tagjai között,
- gyakori, illetve szükség szerinti esetmegbeszélések összehívása; egységes álláspont kialakítására való törekvés; felelősség, konfrontálódás együttes vállalása.

A védőnői szolgálat két védőnő alkalmazásával látja el a gyermekek gondozását. Gondozási területük kiterjed Medgyesegyháza és Bánkút településre.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen háziorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat Gyermekorvos által ellátott esetek száma

Év	Betöltetlen gyermek háziorvosi praxis/ok száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	8271	0	1
2013	0	7743	0	1
2014	0	7752	0	1
2015	0	7262	0	1
2016	0	7432	0	1
2017	0	6852	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekorvos tevékenységét 2001.03.01-től Bt. formájában végzi, az iskolaorvosi feladatellátásokkal együtt. A praxislétszám 2017. évben 699 fő. Sajnos az újszülöttek száma folyamatosan csökken.

A településen élő gyermekek egészségi állapotáról nehéz egységes véleményt alkotni, mivel ezt sok tényező befolyásolja. Az viszont egyértelműen megállapítható, hogy az általános egészségügyi helyzet stagnál a többi környékbeli településhez képest. 2017 szeptemberben bevezetésre került az EESZT országos informatikai rendszer. Ezen a rendszeren folyamatosan követhető a beteg összes megjelenése a szakrendeléseken, illetve az egészségügyi rendszerben, a felírt receptek kiváltása is látható naprakészen.

Iskolai szűrés kapcsán azt tapasztalható, hogy egyre több a magatartászavaros gyermek.

A mozgásszervi illetve a higiéniai problémákat is elhanyagolják.

A gyermekorvos a gyógyítás mellett folyamatosan végez felvilágosító és prevenciók tevékenységet is csecsemő tanácsadáson illetve tanácsadáson keresztül. 2017. október 1-től életbe lépett egy jogszabály, melynek alapján az orvos és védőnői csecsemő tanácsadást szétválasztották. Jelenleg külön zajlik a védőnői tanácsadás. A krónikus betegek illetve hozzátartozójuk folyamatosan kapnak felvilágosítást (pl. cukor, asthma, magas vérnyomás betegségek esetén), valamint a helyes táplálkozás irányában is.

c) 0-7 éves korúak szociális (egészségügyi-szociális- oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az önkormányzat által fenntartott Varázserdő Óvodában gyógypedagógus, logopédus lát el fejlesztő tevékenységet. A Medgyesegyházi Schéner Mihály Általános Iskolában szintén integrált fejlesztést valósítanak meg a szakemberek. Fontos, hogy minden rászoruló gyermek részesüljön a fejlesztési tevékenységekben, amellyel problémái kezelhetővé válnak, vagy megoldásra kerülnek.

d) gyermekjóléti alapellátás

A városban teljes körűen működik a Gondozási Központ Gyermekjóléti Szolgálatán keresztül, valamint a Mezőkovácsházi Járási Hivatal Szociális, Család és Gyermekjóléti Központ.

e) gyermekvédelem

A városban teljes körűen működik a Gondozási Központ Gyermekjóléti Szolgálatán keresztül.

A gyermekvédelmi törvény 2. és 17. §-a tartalmazza a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjait, melyek közül a településünkön az alábbiak vannak jelen:

- a) egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos
- b) személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, családsegítő központ
- c) köznevelési intézmények
- d) rendőrség
- e) egyesületek, alapítványok és az egyházi jogi személyek
- f) helyi önkormányzat szervei

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben az Önkormányzat a szociális rendeletében biztosított ellátásokat tudja nyújtani.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

Medgyesegyházán több típusú sportlétesítmény működik (sportpálya, sportcsarnok, tanuszoda, műfüves pálya).

Az Önkormányzat a működtetése alá tartozó nevelési intézményben preferálja a sportprogramokat. Számos sporttal kapcsolatos pályázatot nyújt be (pl. rekortán borítású 400 m-es futókör kialakítása, kondi és fitness berendezések beszerzése). Támogatja a helyi sportegyesületek működését. Ezek segítségével a településen a sportprogramokhoz való hozzáférés kielégítő.

Szünidei programok, helyben szervezett nyári táborok, valamint a jogszabályban foglalt gyermekfelügyelet biztosított.

h)gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Jogszabályi előírásoknak megfelelően teljes körűen biztosított mindkét ellátás.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem ismert ilyen jellegű megkülönböztetés.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Köznevelési intézmény szervezési keretein belül az Általános Iskolában a napi étkezésen felül heti négy alkalommal gyümölcsöt vagy ivólevet kapnak az 1-6 évfolyamos tanulók és tejterméket (tej, ízesített tej, joghurt, kakaó, sajt stb.) kapnak az 1-8 osztályos tanulók heti három alkalommal.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása**

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló
(Nkntv. 4 §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látás, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
(Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolatait problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	2
Hány településről járnak be a gyermekek	3
Óvodai férőhelyek száma	150

Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6,00-17,00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	133	6	150	2	131	0
2013	105	6	150	2	128	0
2014	102	6	150	2	117	0
2015	108	6	150	2	125	0
2016	85	6	150	2	107	0
2017	91	6	150	2	114	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A településen egy napközi otthonos óvoda működik, hat óvodai csoporttal, Bánkúton is működik egy telephelyünk. Az óvodai férőhelyek száma 150. Az óvodába beíratott gyermekek száma 114 fő. A számokból kitűnik, hogy a csoportlétszám kevesebb a törvényben megengedetttnél. Az óvodába beírt gyermekek száma évről-évre folyamatosan csökken, mely a születések számának csökkenéséből adódik.

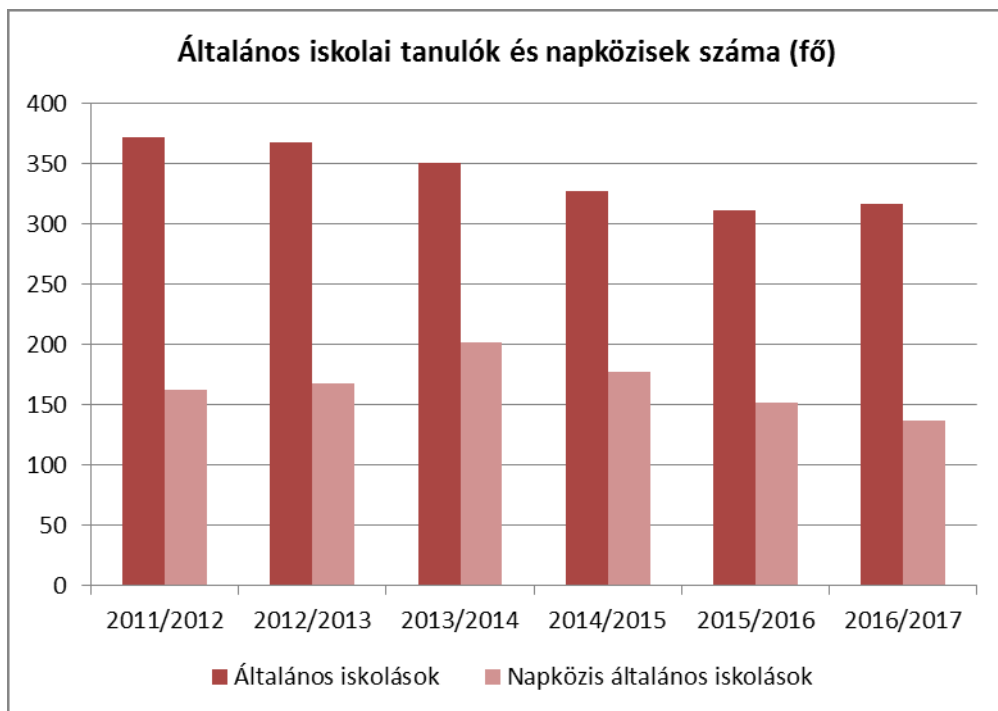
Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédiai foglalkoztató, tornaterem, uszodai oktatás az óvodában van, és dolgozik fejlesztő pedagógus is.

Szabadidős programokat több esetben szerveznek: családi délután, óvoda születésnap ünnepség, adventi, karácsonyi ünneplések, farsang, anyák napja, gyermeknap, játszóház szervezése, közös kirándulások, Mikulás várás, húsvét megünneplése, látogatás-mentőállomásra, rendőrségre, nyílt nap- közös virágütés a szülőkkel.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	187	185	372	162	43,5%
2012/2013	173	194	367	168	45,8%
2013/2014	158	193	351	202	57,5%
2014/2015	144	183	327	177	54,1%
2015/2016	148	163	311	152	48,9%
2016/2017	159	157	316	137	43,4%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

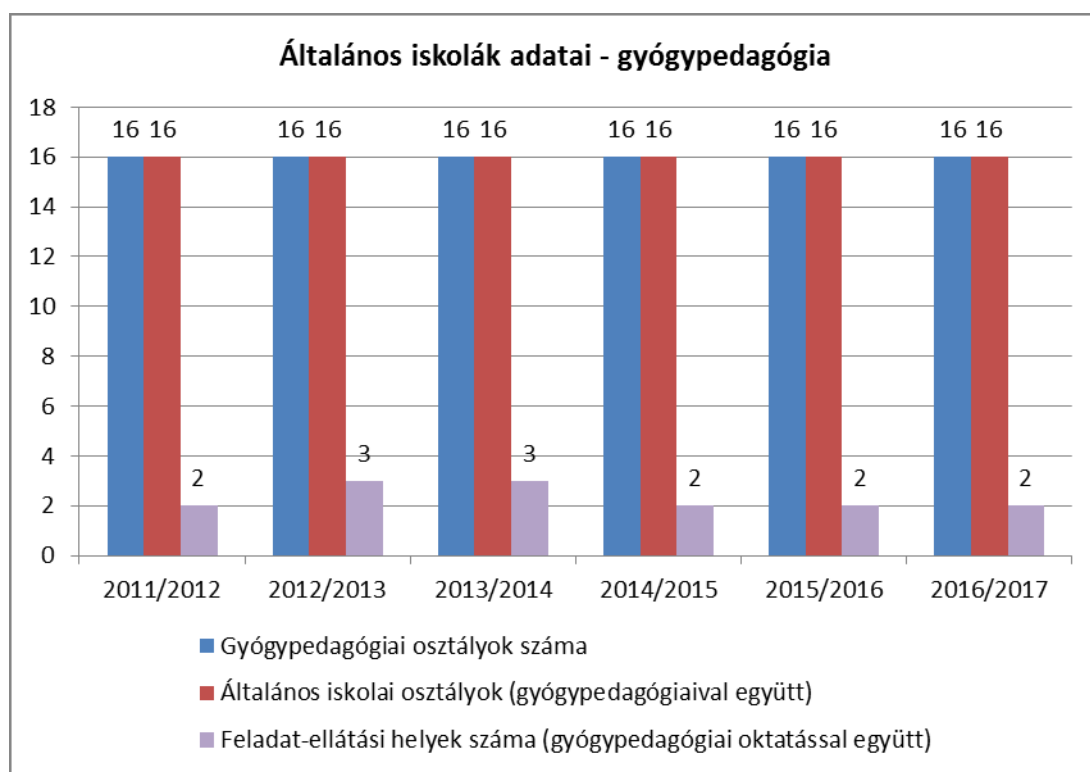

b). a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat ellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	16	16	2
2012/2013	16	16	3
2013/2014	16	16	3
2014/2015	16	16	2
2015/2016	16	16	2
2016/2017	16	16	2

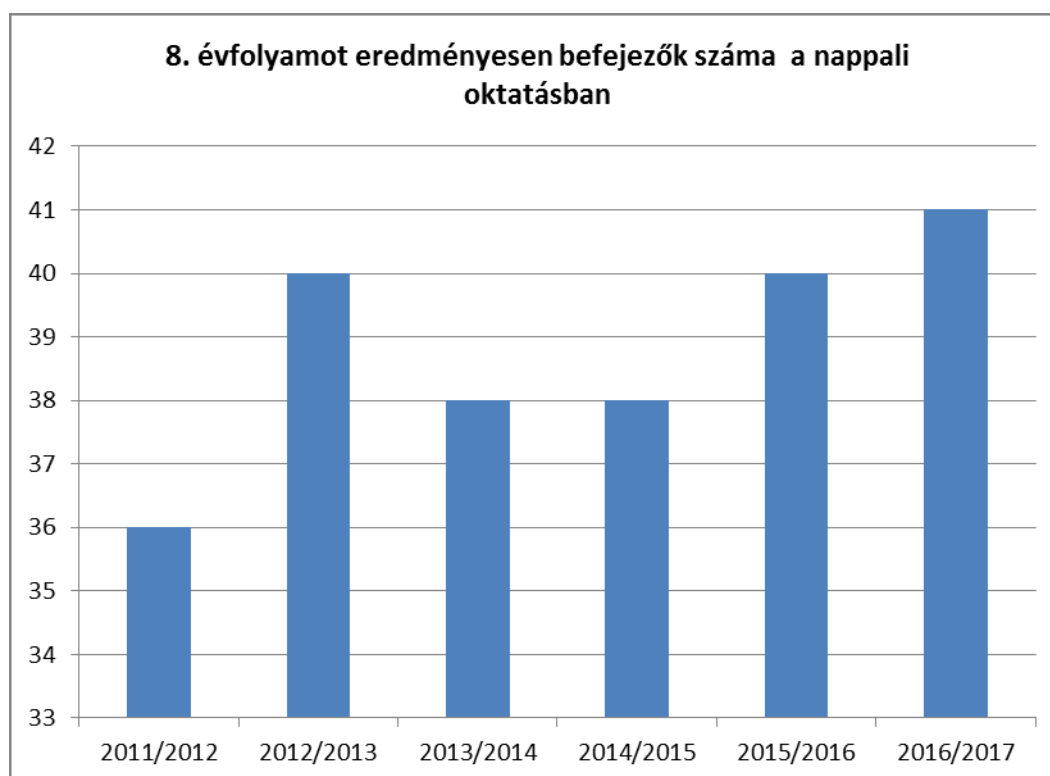
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	36
2012/2013	40
2013/2014	38
2014/2015	38
2015/2016	40
2016/2017	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A településen egy általános iskola működik, melyben egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások teljesítése érdekében pl.: gyógypedagógus, logopédus foglalkozik a rászoruló gyermekekkel.

Az általános iskolában a hátrányos helyzetű tanulók száma évről évre emelkedik.

Különösen fontos a szerepe van a napközi otthonos ellátásnak, mivel itt a gyermekek felügyelet alatt vannak, továbbá biztosított az étkeztetésük.

Ahogy az óvodai létszámnál is megfigyelhető, úgy az általános iskolai tanulók száma is évről évre csökken.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az országos mérési eredmények alapján az azonos lakosságszámú településekhez viszonyítva jó az eredmény.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A hátrányos helyzetű tanulók esetén az ellátórendszer minden tagja maximálisan gondoskodik arról, hogy a juttatásaikat igénybe tudják venni, önhiba ne akadályozza őket ebben. A hátrányos helyzetű gyermekek kiránduláson, tanulmányi versenyeken való részvételük biztosított.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
halmozottan hátrányos helyzet	fejlesztési lehetőségek kiterjesztése
iskolai lemorzsolódás	szülők jogszabályi kötelezése
deviancia (drogfogyasztás, fiatalkori bűnelkövetés)	szabadidős programok, tájékoztatás, személyiségfejlesztés, jelzőrendszer, polgárőrség, rendőrség bevonása
egészségkárosodás	egészségnevelés, felvilágosítás, egészséges életmód propagálása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén
- szociális biztonság területén,

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Esélyegyenlőségi problémák, amelyekkel a nők találkozhatnak:

- az egyenlőtlen családi feladatmegosztás

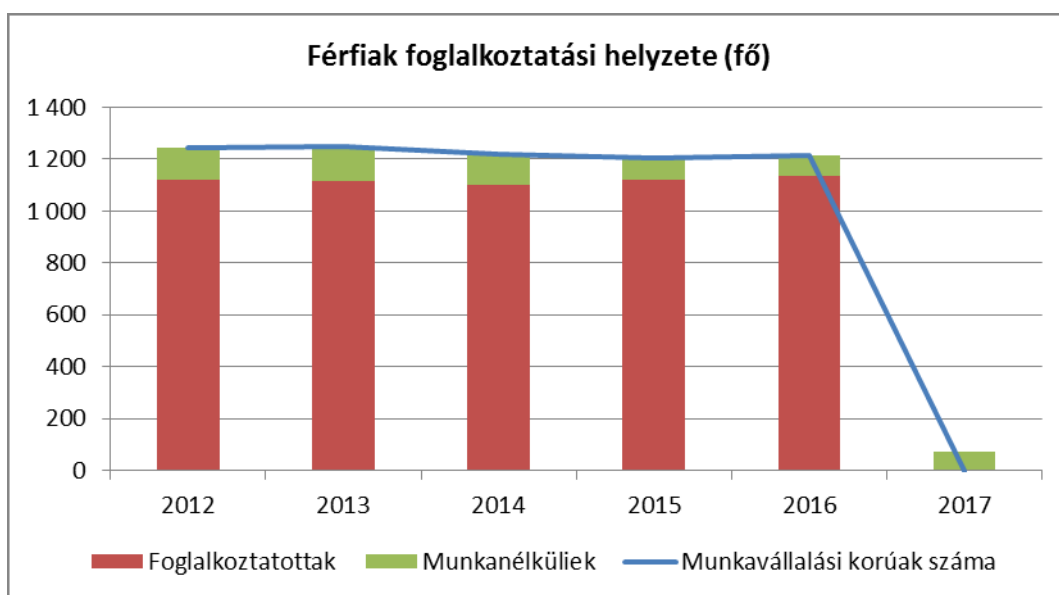
- a 45 év felettiek esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés,
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya,
- a munkahelyről a hosszabb idejű távolmaradás (gyermekvállalás, szakmai ismeretek frissítése),
- a jövedelmek, a munkahelyi előmenetel lehetőségének egyenlőtlensége,
- szolgáltatási hiányosságok (bölcsőde, óvoda)

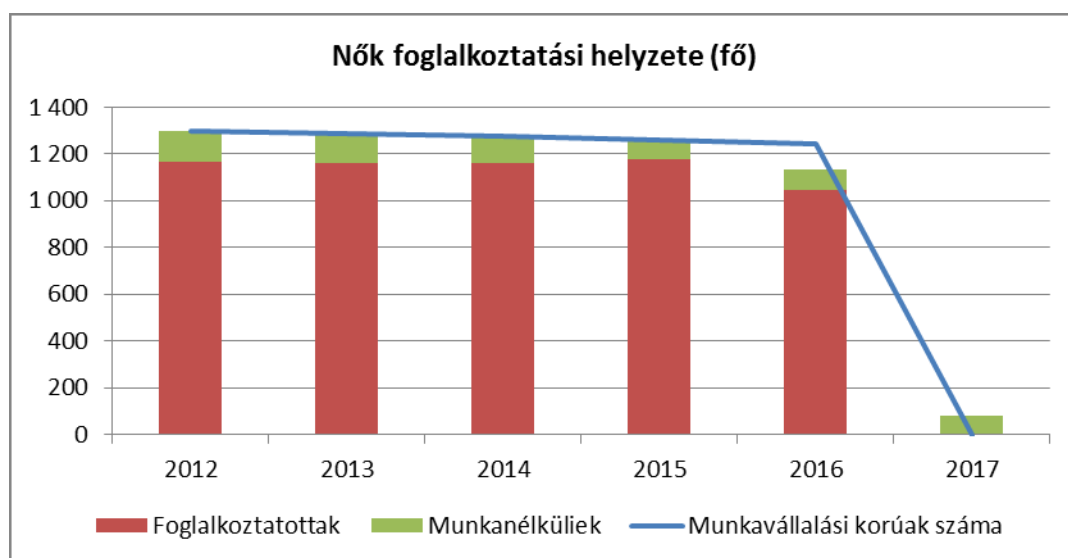
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 246	1 297	1 122	1 169	124	128
2013	1 248	1 286	1 114	1 159	134	127
2014	1 219	1 276	1 102	1 160	117	116
2015	1 205	1 260	1 122	1 176	83	84
2016	1 213	1 243	1 136	1 048	77	88
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	72	81

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermeke családok gazdasági aktivitásáról felmérés nem készült a településen.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt, de erről nincsenek tényadataink.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. Nem rendelkezünk felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetően.

A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak, de Medgyesegyháza vonatkozásában nincs kimutatás a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyukák visszatérése és biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci helyzetükről azonban nem készült felmérés.

Medgyesegyházán érvényes az, hogy a nők foglalkoztatási aránya közel azonos a férfiakéval.

A Mezőkovácsházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán regisztrált medgyesegyházi álláskereső számát tekintve megállapíthatjuk, hogy körükben a nők aránya az elmúlt években láthatóan csökkent, hasonló mértékben, mint a férfiaké.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

A településen a nők munkába történő visszahelyezkedését az önkormányzati működtetésű 150 férőhelyes óvoda segíti. További segítséget jelentene a bölcsődei férőhelyek biztosítása. Nagy segítséget jelentene a nők számára a távmunka, rugalmas munkaidő, valamint a részmunkaidős foglalkoztatás még nagyobb elterjedése.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen lévő foglalkoztatást segítő programokban (nyelvi képzés, számítógépes oktatás, közfoglalkoztatottak képzése) a férfiak és a nők aránya kiegyenlített.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Medgyesegyháza városában alapvetően nem csak a képzettség hiányából fakad az alacsony iskolázottságú nők csekély mértékű foglalkoztatása, hiszen az úgynevezett „nyári idénymunkák” idején szívesen foglalkoztatják a helyi termelők a megbízható, jó munkával bíró, ügyes és gyors munkavégzésre alkalmas nőket. A dinnye fővárosaként a dinnyetermesztés, kertészkedés esetén a fóliás zöldségtermesztés mind sok élő munkaerőt kíván. A mezőgazdasági munkákon kívül a városban alig van nagyobb vállalkozás, vagy cég. Fontos lenne olyan kedvező feltételeket biztosítani, amely a befektetőket, vállalkozókat arra ösztönzi, hogy településünkön munkahelyeket teremtsenek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérköltség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetésére vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei ellátás biztosítása, mely településünkön jelenleg nem biztosított.

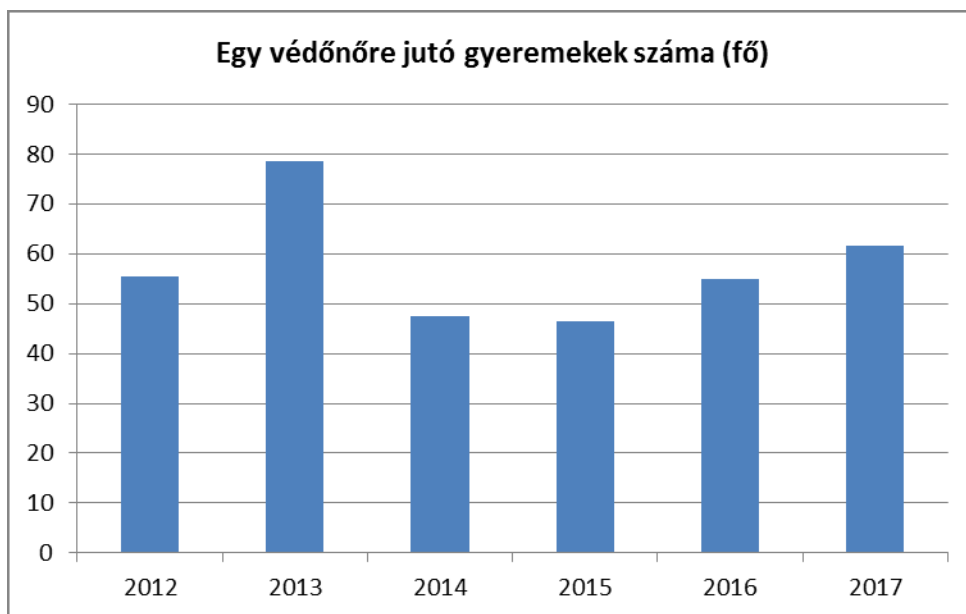
A településen a bölcsőde 2012-ben bezárt, napközi otthonos óvoda működik. Az óvodai férőhelyek száma 150. Az óvodába beíratott gyermekek száma 2017. évben 114 fő. A számokból kitűnik, hogy a csoportlétszám alacsonyabb a törvényben megengedettnél. Csoport létszám bővítésére lenne szükség. A két és féléves korú gyermek csak abban az esetben vehető fel az óvodába, ha minden harmadik életévét betöltött gyermek számára biztosított az elhelyezés és még van üres férőhely. Ez Medgyesegyháza tekintetében megoldható, amennyiben igény van rá. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Településünkön ez is biztosított.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	111	56
2013	2	157	79
2014	2	95	48
2015	2	93	47
2016	2	110	55
2017	2	123	62

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

Általánosságban elmondható, hogy a családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, nem rendelkezünk adatokkal a településünkön élő nők családon belüli túlterheltségén.

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak. Segítséget nyújtanak a szociális juttatások megismerésében.

A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, osztályfőnöki, biológiai órák keretében előadást tartanak a védőnők.

A két védőnői körzet között kiegyenlített a létszám. A védőnők által ellátott gyermeklétszám lehetővé teszi a korosztálynak megfelelő teljes körű ellátás biztosítását.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszakról nincs adat a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordul elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A település viszonylag kis létszámú, szinte mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderülne. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre egyelőre nincs igény.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők aktivitása közel azonos a férfiakéval.

A közigazgatásban, szociális, kulturális, oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző. Az önkormányzati intézményekben a női és férfi intézményvezetők száma közel azonos. A képviselő-testület 1/a-a nő.

A településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság. A munkanélküliség társadalmi probléma, melyet a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, az Önkormányzat, a civil szervezetek, közoktatási intézmények és a Gondozási Központ szoros együttműködésével igyekszünk enyhíteni.

Tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és köztertek alkotják a kerület zöldhálózatainak központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekvállalás és foglalkoztatottság problematikája	Családbarát és eltérő munkarendű munkahelyek létrehozásának ösztönzése (részmunkaidő, távmunka, rugalmas munkaidő)
Beszűkült élettér a kismamák esetében	Programok szervezése, támogató közösségek
Bölcsőde hiánya	Bölcsőde létrehozása
A családon belüli erőszak létezése és látenciája	Tájékoztatás, társadalmi karhatalmi összefogás, rugalmas ellátórendszer

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Magyarországon az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mert súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében.

Jellemző, hogy a nők esetében az átlagéletkor magasabb, amely azt vetíti elő, hogy késő öregkorban az egyszemélyes családmódel alakul ki. Ez magába foglalja az időskori demenciával, fizikai romlással, a fokozottabb gondoskodási igényt a társadalom részéről, mely településtípustól, mérettől függetlenül jelentkezik.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön az egyedül élő idősek aránya igen magas.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

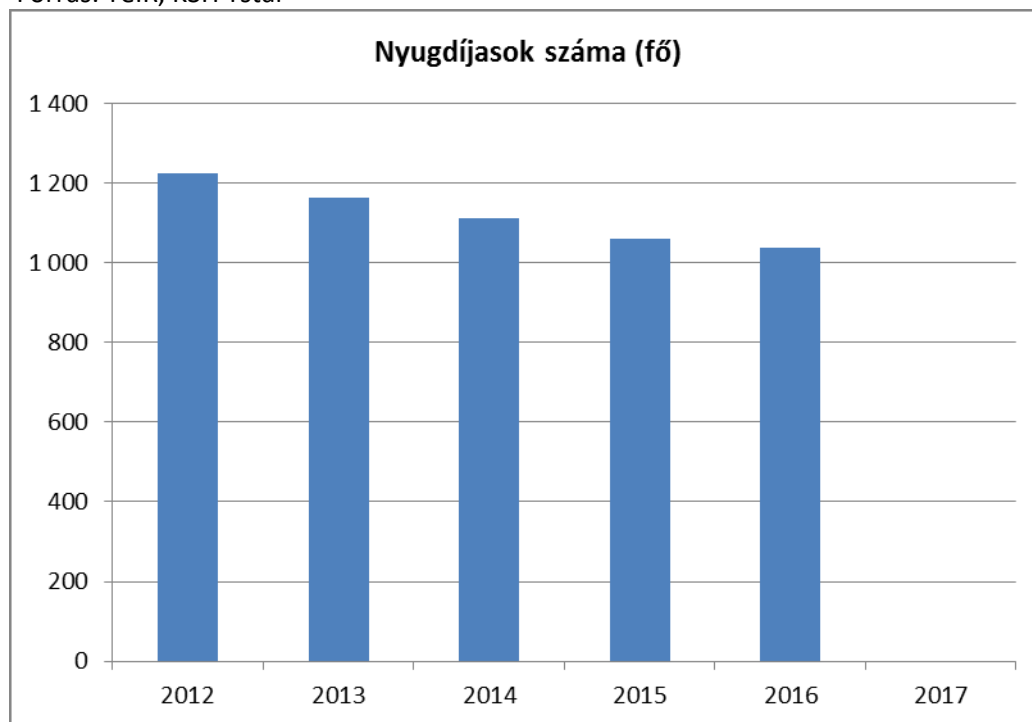
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	491	734	1 225
2013	462	701	1 163
2014	449	664	1 113
2015	419	640	1 059
2016	403	633	1 036
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A statisztikai adatokból látható, hogy a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma a településen évről évre csökken. A csökkenés a lakosságszám csökkenéséből adódik, valamint abból, hogy a nyugdíjszerű ellátások fenntartása és vizsgálata az utóbbi években rendkívül szigorú. A nők száma jelentősen magasabb.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen nem jellemző, hogy a lakosság köréből sokan élne a nyugdíj melletti/helyetti munkavégzés lehetőségével.

A település előregedő, az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Szinte mindenki kertes házban lakik, ahol akad munka bőven.

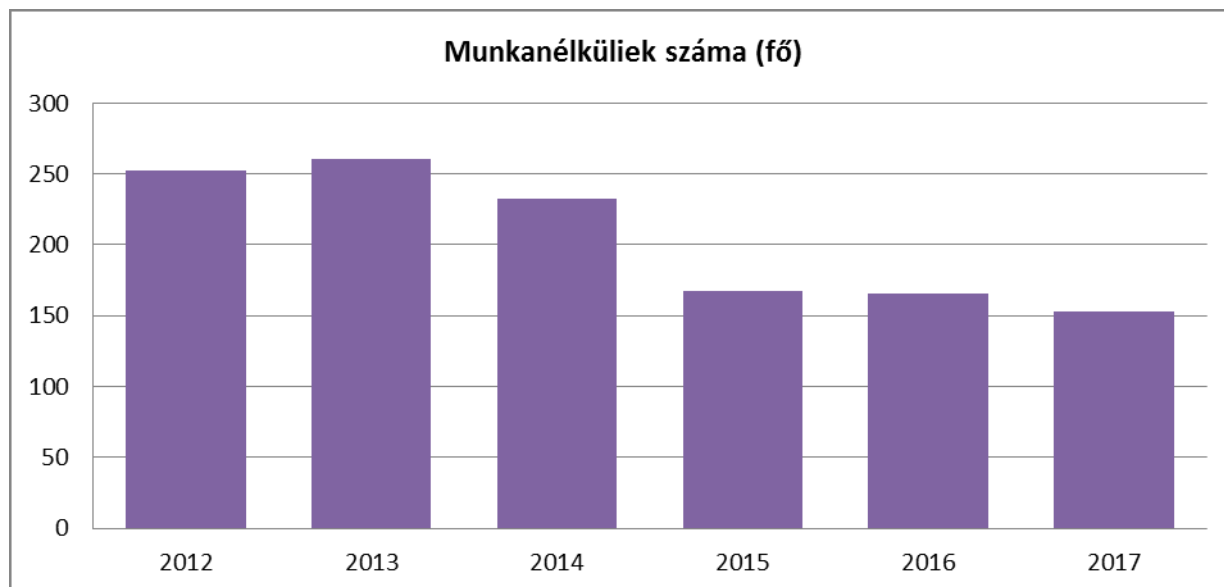
A településen kevés a munkahely a fiatalok számára is, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség.

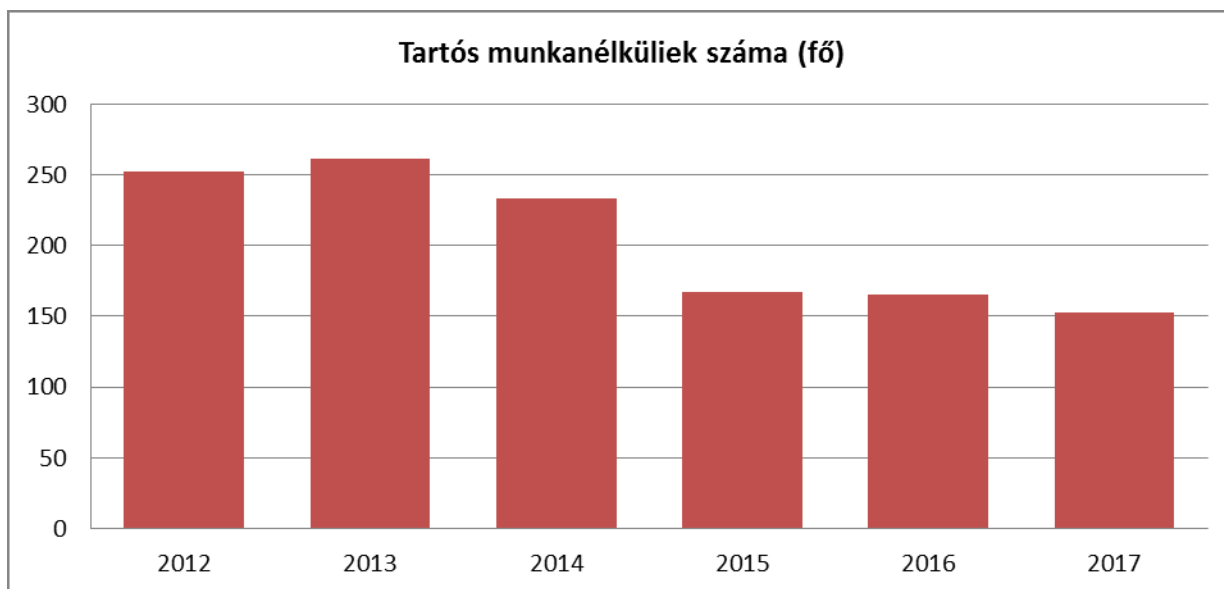
A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	252	43	17%	252	n.a.	n.a.
2013	261	59	23%	261	n.a.	n.a.
2014	233	54	23%	233	n.a.	n.a.
2015	168	43	26%	167	n.a.	n.a.
2016	165	45	27%	165	n.a.	n.a.
2017	153	38	25%	153	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A statisztikai adatokból látszik, hogy min a munkanélküliek, mind a tartós munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat.

Pályázati lehetőségekkel kormányzati szándék az 55 év felettiek foglalkoztatásának bővítése.

Nyugdíjas szövetkezetek alapításával új tendencia a nyugdíjas korú lakosok bevonása a munkaerő világába, különösen a hiányszakmák, hiányágazatok tekintetében.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A település egyesületeiben, alapítványaiban szervezett programjainak megvalósításában aktív szereplő az idősebb korosztály. Elmondható, hogy a legaktívabb közösségi életet valósítják meg.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetés a nyugdíjasok foglalkoztatása területén nincs. Határ és korlát a mentális és fizikai alkalmasság.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése nagyrészt megoldott. A kormányablakok indításával és az ügyfélkapus ügyintézési rendszer kialakításával elindult egy pozitív folyamat.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a településünket érintő friss hírek, információk is elérhetők.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított, a 65 év feletti személyek ingyenesen vehetik igénybe.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Gyulán van. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni.

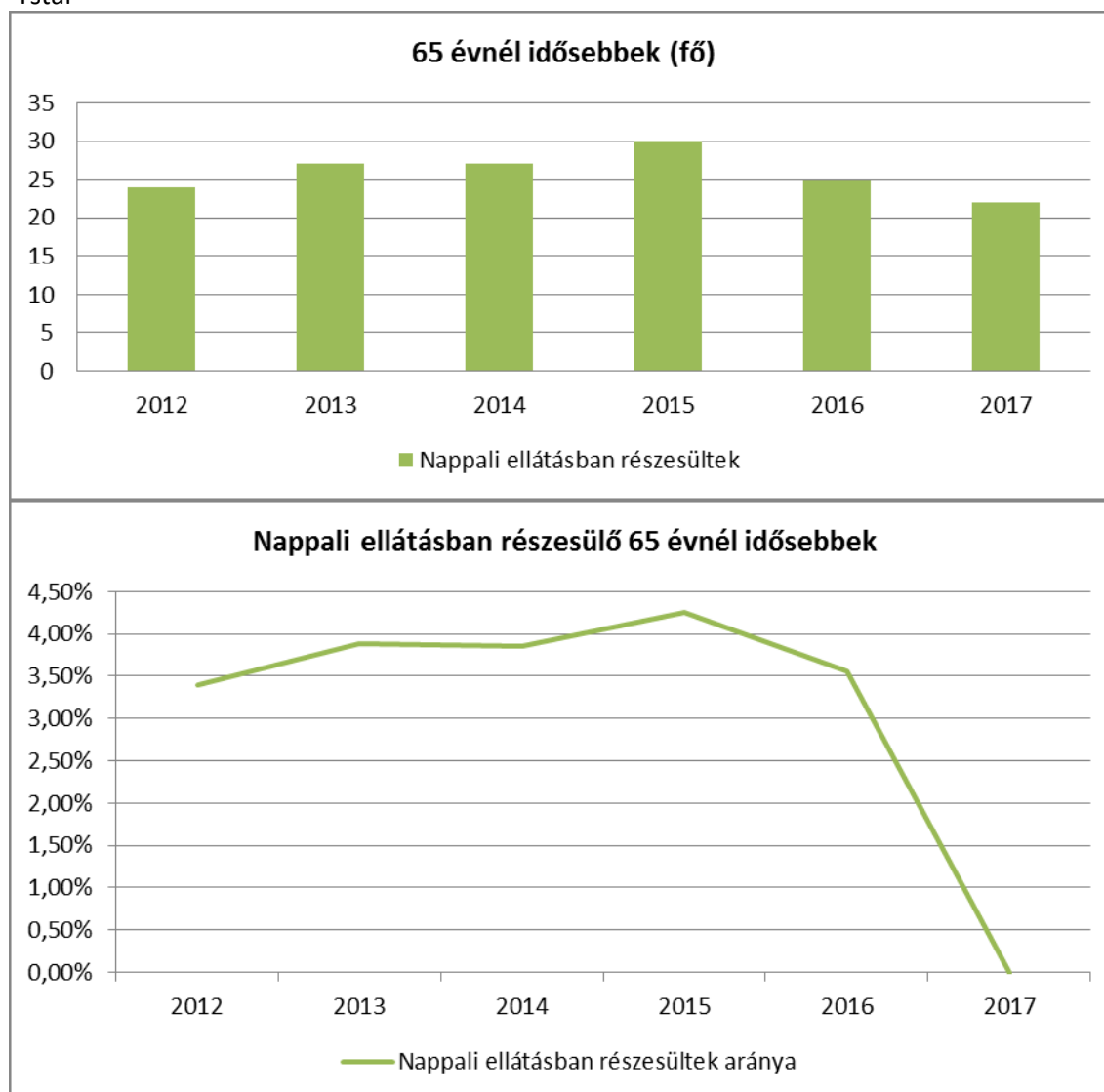
Az önkormányzat intézményei többségben akadálymentesítettek.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	707	24	3,39%
2013	696	27	3,88%
2014	700	27	3,86%
2015	706	30	4,25%
2016	701	25	3,57%
2017	n.a	22	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az Idősek Klubja keretében a szolgáltatást igénybe vevő személyek részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt.

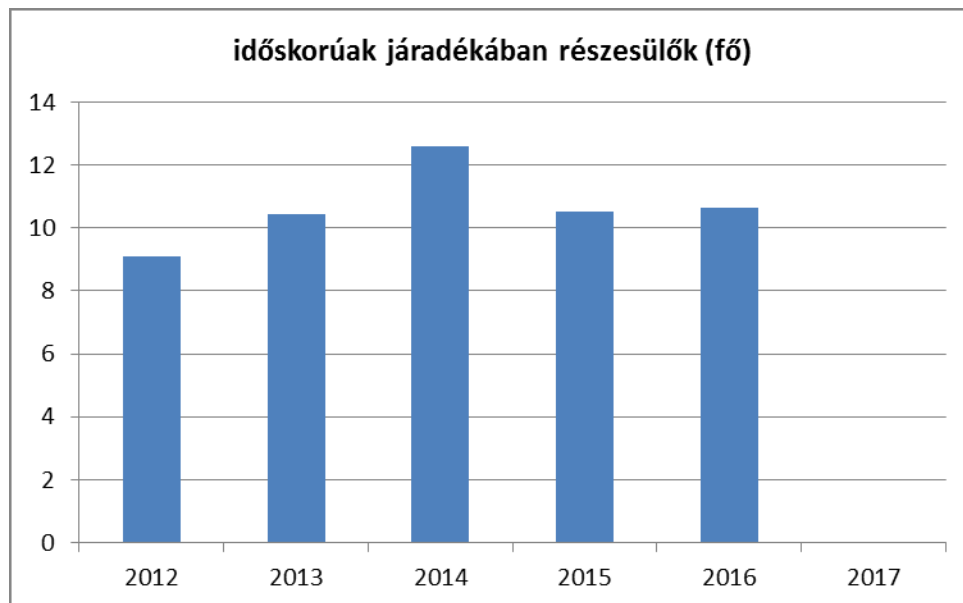
Az Idősek Klubja engedélyezett férőhelyeinek száma: 30 fő. 2017. évben az ellátást igénylők száma: 22 fő.

Az elmúlt években az intézmény jelentős erőfeszítést tett annak érdekében, hogy a szolgáltatás kihasználtságát növelni tudja. A szolgáltatás népszerűsítése érdekében közösségi programokat (nyílt napot, kulturális programokat) szervez a településen, szórólapokkal és a helyi médiákkal tájékoztatja a település polgárait az intézményben történt eseményekről, a nyújtott szolgáltatásokról.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	9
2013	10
2014	13
2015	11
2016	11
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	16 757	0	1
2013	1	16 791	0	1
2014	1	16 332	0	1
2015	1	16 397	0	1
2016	1	16 078	0	1
2017	n.a.	n.a.	0	1

Forrás: TEIR

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés Medgyesegyháza város Művelődési Ház és Könyvtára programjában biztosított. Az intézmény több az időseket is érintő programot szervez, továbbá civil szervezetek kezdeményezésével lehetőség nyílik színházlátogatásra, múzeum látogatásra, kirándulásokra.

A településen élő idős emberek számára a közszolgáltatások többsége helyben elérhető. Városunkban biztosítottak és elérhetőek az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb közszolgáltatások. A településen található gyógyszerár, postahivatal, az egészségügyi alapellátások széles köre.

c) idős emberek informatikai jártassága

Az informatikai jártasság korosztály függő. Nagyban meghatározza az, hogy az idős emberekhez tartozó családi kapcsolattartás milyen lehetőségeket biztosít az idős emberek számára.

Az idős emberek informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adattal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság, inkább csodálkozással és hitetlenkedve szemlélnek a fejlődést.

A város Művelődési Ház és Könyvtárában biztosított a számítógép használat, valamint az internet használat, amelyhez a könyvtár dolgozói felhasználói segítséget nyújtanak.

Javasolt lenne az igények függvényében számítógép ismereti tanfolyamokat szervezni.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idős emberek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyedül élő idős emberek száma jelentős	Tájékoztatás, szociális szolgáltatások bővítése
Az idős emberek hiányos informatikai jártassága	Tájékoztatás, igényfelmérés, tanfolyamok szervezése
Idős emberek rossz egészségi állapota	Tájékoztatás, igényfelmérés, szűrővizsgálatok helyben szervezése
Nyugdíjas programok bővítése	Tájékoztatás, igényfelmérés, nyugdíjas programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékos-sággal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritás a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékos-sági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és a súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételével kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni.

A legfontosabb feladatunknak azt tekintjük, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem csak szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

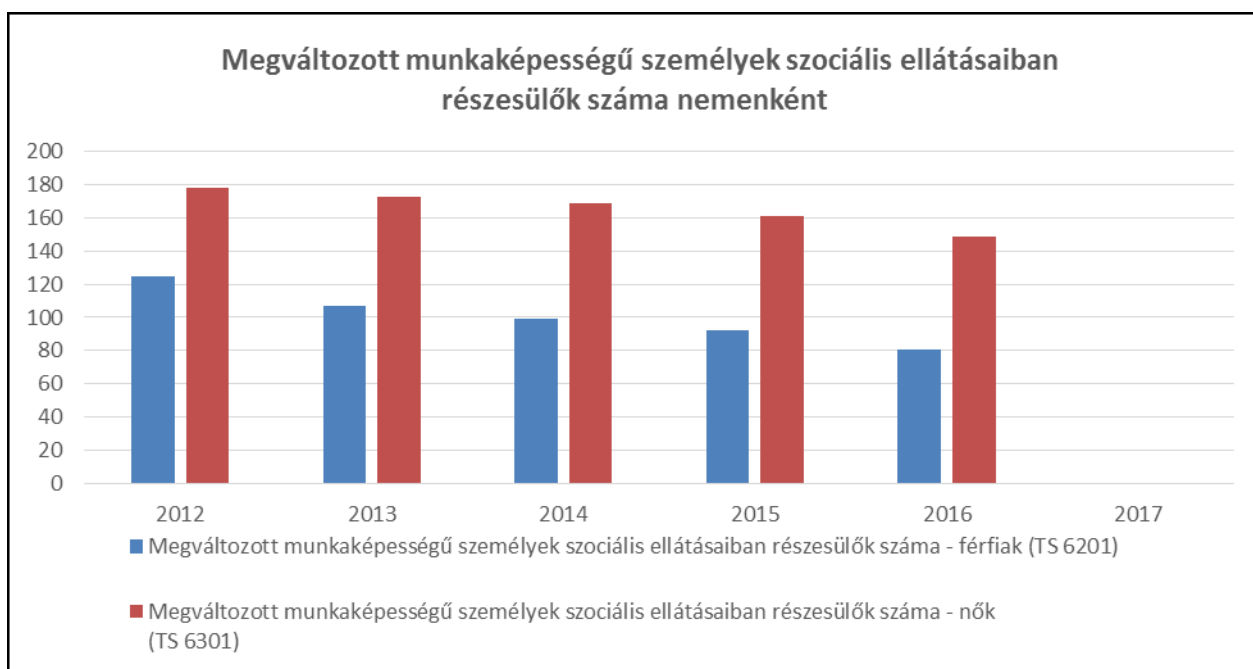
A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

- a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	125	178
2013	107	173
2014	99	169
2015	92	161
2016	81	149
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiból látszik, hogy öt év tényadatát figyelembe véve a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma évről évre csökken, viszont a nők száma minden év vonatkozásában lényegesen magasabb, mint a férfiaké.

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nem nagyon van lehetőség, de ez nem a hátrányos megkülönböztetés miatt van, hanem azért, nincs számunkra felajánlható munkahely.

Az Önkormányzat intézményeiben foglalkoztat néhány megváltozott munkaképességű személyt, valamint közfoglalkoztatást tud felajánlani a rehabilitációs ellátásban részesülőknek.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs olyan speciális munkahely, amely fogyatékos, vagy csökkent munkaképességű személyek kizárólagos foglalkoztatását valósítja meg.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A Gondozási Központ segíti önálló életvitelüket, a településen támogató szolgálat vehető igénybe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Településünk vonatkozásában nem áll rendelkezésre adat a fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásával, kedvezményeivel kapcsolatban.

Ellátási formák, amelyek a jogszabályok által biztosítottak a fogyatékkal élő személyek számára:

- fogyatékosági támogatás
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásai
- rokkantsági járadék
- közlekedési kedvezmény
- parkolási igazolvány

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények többsége akadálymentesített. A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. A parkolás még néhol problémát okoz, bár a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása az önkormányzati épületek tekintetében többségében megtörtént. Ami gondot okoz, az a Magyar Közút Kht. tulajdonában lévő települési utcák, valamint az önkormányzati tulajdonú utak, járdák állapota, melyen olykor veszélyes a kerekesszékes közlekedés. További probléma a kerekesszékesek közlekedésében a kerékpárutak valamint az akadálymentesített felszállóhelyek hiánya. Önkormányzat célja az utak, járdák állapotának folyamatos javítása, valamint új kerékpárutak és az akadálymentesített felszállóhelyek építése.

A nem önkormányzati intézmények többsége is akadálymentesített.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásaként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkavállalási problémák	Megváltozott munkaképességűek részére munkahely teremtés (pl. szociális foglalkoztató)
Teljes körű akadálymentesítés hiánya	Pályázatok akadálymentesítésre
Mozgáskorlátozott parkolók hiánya	Pályázatok mozgáskorlátozott parkolók kiépítésére
Utak, járdák nem megfelelő állapotúak, szintbeli különbségek vannak, kerékpárutak,	Pályázatok utak, járdák építésére, felújítására, kerékpár utak építésére, akadálymentesített

akadálymentesített felszállóhelyek (buszmegállók) hiánya	felszállóhelyek (buszmegállók) kialakítására
közösségekben való szerepvállalás hiánya	közösségi rendezvények, kapcsolatok építése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a nemzetiségi önkormányzatoknak, a településen működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a város lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Medgyesegyháza a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek a civil szervezetek.

Jelentős civil szervezetek a településen (Civil Szervezetek névjegyzékéből):

- „**Boldog Otthon**” alapítvány
- **A Románság Hagyományaiért és Jövőjéért Egyesület**
- **Dél-Alföldi Innovációs Tanári Egyesület „fa”**
- **Élhető Medgyesegyházáért Egyesület**
- **Horgász Egyesület Csabaszabadi**
- **Hubertus Vadásztársaság**
- **Kertészek Földje Akciócsoport Egyesület**
- **KÉSZ-en állunk Medgyesegyháza! Alapítvány**
- **Közösség a Jövőért Közhasznú Egyesület**
- **Magyar Dinnyetermelők Egyesülete**
- **Magyar Turul Polgárőr Egyesület**
- **Medgyesegyháza és Bánkút Mozgáskorlátozottak Egyesülete**
- **Medgyesegyháza Sportegyesület**
- **Medgyesegyházi Bűnmegelőző Vagyongvédelmi Polgárőr Egyesület**
- **Medgyesegyházi Fiatalokért Közhasznú Egyesület**
- **Medgyesegyházi NEBULÓKÉRT Alapítvány**
- **Medgyesegyházi Zöld Kéz Környezet- és Műemlékvédelmi Egyesület**
- **Medgyesegyházáért Alapítvány**
- **Otthon Gondoz-Lak Szociális Közhasznú Egyesület**
- **Összefogás Medgyesegyházáért Egyesület**
- **Viharsarki Tarolók Biliárd Klub**

Ezek a szervezetek a kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az advent, falunap, nemzeti ünnep, Dinnyefesztivál, sportesemény, társadalmi munka, jótékonyági rendezvény, veradás, gyermek-, illetve idősek napja közbiztonság, stb. A rendezvények sikeres megszervezéséért a civilszervezetek vezetői, tagjai sokat tesznek. A polgármester, a képviselők, civilszervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető.

Az önkormányzat a költségvetésében minden évben tervez különböző összegeket a civilszervezetek támogatására.

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok is élnek, ezért két nemzetiségi önkormányzat is megalakult:

- **Medgyesegyházi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat**
- **Medgyesegyházi Román Nemzetiségi Önkormányzat**

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, társintézményekre, közoktatási intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők

problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások. A program átfogó képet ad a városban élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről. Az elkészült dokumentumtervezet a helyben szokásos módon, a város honlapján (www.medgyesegyhaza.hu) kerül közzétételre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és véleményét elmondja. Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési és szociális szakemberek, valamint a Medgyesegyházi Polgármesteri Hivatal munkatársai.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
--

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.Munkanélküliség 2.Alacsony iskolázottság 3.Egészségügyi problémák	1.Munkahelyteremtés, közfoglalkoztatás,képzések, átképzések 2.Tájékoztatás, képzések szervezése 3.Szemléletmód váltás, prevenció
Gyermekek	1.Hátrányos helyzet 2.Deviancia (drogfogyasztás, fiatalkori bűnelkövetés) 3.Szülők általi negatív minta átöröklése-szociális hiányok, közös családi programok hiánya	1.Életminőség javítása, felzárkóztatás 2. Megelőzés (tájékoztatás, személyiségfejlesztés, szabadidős programok) 3. Foglalkozások, családi programok szervezése
Idősek	1.Elmagányosodás 2.Informatikai jártasság hiánya 3.Rossz egészségi állapot	1.Közösségi kapcsolatok erősítése, szociális szolgáltatások bővítése 2.Tanfolyamok szervezése 3. Szűrő vizsgálatok helyben szervezése
Nők	1.Gyermekvállalás és foglalkoztatottság problematikája 2.Beszűkült élettér a kismamák körében 3.Bölcsőde hiánya	1.Családbarát és eltérő munkarendű munkahelyek létrehozása 2.Programok szervezése, támogató közösségek 3. Bölcsőde létrehozása
Fogyatékkal élők	1.Foglalkoztatási problémák 2.Nem megfelelő állapotú utak, járdák. kerékpárutak,akadálymentesített felszállóhelyek hiánya 3.Közösségben való szerepvállalás hiánya	1.Munkahelyteremtés (pl. szociális foglalkoztató) 2.Pályázatok benyújtása, közfoglalkoztatás keretében járdák építése 5.Közösségi rendezvények szervezése, kapcsolatok építése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Alacsony iskolázottság - Munkanélküliség - Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	-Foglalkoztatási Osztály, Képző központ – Felelős: Polgármester -Foglalkoztatási Osztály, vállalkozások – Felelős: Polgármester - Egészségügyi szakemberek, szociális ügyintézők – Felelős: Polgármester
Gyermekek	- Hátrányos helyzetű gyermekek - Deviancia a gyermekek körében - Programok a gyermekeknek	-Képviselő-testület Felelős: Polgármester -Védőnők, orvos, pedagógusok, rendőrség – Felelős: Polgármester -Óvoda,- iskola pedagógusok, családsegítő központ Felelős: Polgármester
Idősek	- Elmagányosodás - Idősek és az egészséges életmód - Idősek informatikai jártassága	-Civil szervezetek, iskola, óvoda, szociális intézmények, önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat Felelős:Polgármester - Egészségügyi szakemberek Felelős: Polgármester -Képző intézmény, családsegítő központ Felelős: Polgármester
Nők	-Gyermekvállalás és foglalkoztatottság - Bölcsőde hiánya - Beszűkült élettér a kismamák körében	- Foglalkoztatási Osztály, önkormányzat, vállalkozók Felelős: Polgármester -önkormányzat, pedagógusok Felelős: Polgármester - védőnők, családsegítők, civil szervezetek Felelős: Polgármester
Fogyatékkal élők	-Foglalkoztatási problémák -Akadálymentes közlekedés -Közösségi szerepvállalás	-Működő vállalkozások, szociális és egészségügyi munkatársak, Foglalkoztatási Osztály Felelős: Polgármester - Kivitelezők, önkormányzat, közösségi közlekedési szolgáltatók- Felelős: Polgármester -Családsegítők, szociális ügyintézők, civil szervezetek – Felelős: Polgármester

Jövőképünk:

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megélhetését képességünkhöz mérten segítsük, támogassuk, a foglalkoztatási arányukat javítsuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, támogatását, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket, valamint azt, hogy gondviselő családban nevelkedhessenek.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek széleskörű mentális, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására, támogatására, védelmére, valamint az életkorral járó sajátos igényeinek kielégítését célzó programok megteremtésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a foglalkoztatás javítását, a családon belüli erőszak megszüntetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők támogatására, foglalkoztatásuk növelésére, illetve a közszolgáltatásokhoz, közösségi élet gyakorlásához való hozzáférésük biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I/1. Mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Alacsony iskolázottság
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők körében nagymértékben fordulnak elő 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező személyek
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A településen élők tanulási mutatója emelkedjen. Rövid: Iskolázatlanság felmérése, érintettek megkeresése, tájékoztatása Közép: Képzése, tanfolyamok meghatározása Hosszú távú: Iskolázatlanság csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	-iskolázottság felmérése a településen - igények felmérése az érintettek körében - tanfolyamok, képzések megszervezése - képzések elindítása
Résztvevők és felelős	önkormányzat, oktatók, településen élők Felelős: önkormányzat
Partnerek	Felnőtt képző központ, Foglalkoztatási Osztály, munkáltatók, civil szervezetek.
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 3 hónap Közép: 1 év Hosszú: folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mélyszegénységben élők szakképzettsége növekedjen Rövid: jelenlegi állapot megtartása Közép: Jelenlegi állapot megtartása Hosszú: minden mélyszegénységben élő rendelkezzen szakképesítéssel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az érdekeltek nem lesznek együttműködőek képzésben való részvételt tekintve - tájékoztatás A térségben nem lesz olyan közoktatási intézmény, aki partner lenne- tájékoztatás, motiválás Anyagi nehézségek miatt a képzéseket nem tudják finanszírozni- pályázatok
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, költségvetési forrás humánerőforrás.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I/2. Mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Munkanélküliség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élők körében magas a regisztrált álláskeresők száma
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Foglalkoztatás növelése, munkahelyteremtés Rövid: Felmérés, információgyűjtés Közép: kapcsolatfelvétel a cél csoporttal Hosszú: foglalkoztatás 15 %-os növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés a célcsoport körében Foglalkoztatási Osztály támogatása Új munkahelyek létrehozása
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Foglalkoztatási Osztály, vállalkozások, egyéb foglalkoztatók - Polgármester
Partnerek	Foglalkoztatási Osztály Versenyszféra (vállalkozások)
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 1 év Közép: 2 év Hosszú: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1 év: a jelenlegi állapot megtartása 2 év: 10 %-al több foglalkoztatott 5 év 15 %-al több foglalkoztatott
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célcsoport érdektelensége- tájékoztatás Foglalkoztatási Osztály nem nyújt támogatást- pályázati források keresése Új munkahelyek nem jönnek létre – helyi adókedvezmények
Szükséges erőforrások	Foglalkoztatási Osztály támogatása, pályázati források, humánerőforrás, költségvetési forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I/3. Mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészséges életmód hiánya, korai gyermekvállalás a mélyszegénységben élők körében
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Egészséges életmód növekedése, korai gyermekvállalás csökkentése Rövid: adatgyűjtés, helyzetelemzés Közép: kapcsolatfelvétel a cél célcsoporttal Hosszú: a célcsoport magasabb életkorának elérése, ideális családtervezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, tájékoztatás, kapcsolattartás
Résztvevők és felelős	Egészségügyi szakemberek, szociális ügyintézők Felelős: Polgármester
Partnerek	Szociális ügyintézők, egészségügyi szakemberek
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 3 év Közép: 6 év Hosszú: folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Valós adatok megléte a mélyszegénységben élők egészségügyi és gyermekvállalási helyzetének alakulásáról
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célcsoport érdektelensége- tájékoztatás
Szükséges erőforrások	Humán, technikai, pályázati forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

II/1. Gyermekesélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Hátrányos helyzetű gyermekek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő száma
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkentése. Felmérés, helyzetelemzés, lehetőségek felkutatása, érintettek bekapcsolódása a programba. Tájékoztatás, hogy minél több résztvevő legyen a programokban. 1 év: 5%-al csökken a rászorulóak száma 5 év: 15%-csökken a rászorulóak száma 10 év: 30%-csökken a rászorulóak száma
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Munkahelyteremtés 2.Jövedelem növelése, kiegészítő tevékenység felkutatása 3.Háztáji gazdaságok létrejöttének támogatása. 4.Önfoglalkoztatási formák terjesztése, pályázatírás
Résztvevők és felelős	Képviselő-testület, Polgármester
Partnerek	Szociális kerekasztal Pályázatírók, civil szervezetek Foglalkoztatási Osztály
Határidő (k) pontokba szedve	R: 1 év K: 5 év H: 10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Helyi adatgyűjtésből Gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma Önkormányzati adat: adó, okmány, hivatal Rövid: 1 év – 5%-kal csökken a rászorulóak száma Közép: 5 év – 15%-kal csökken a rászorulóak száma Hosszú: 10 év – 30%-kal csökken a rászorulóak száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrás hiánya, - pályázatok Szülők érdektelensége – motiváció, tájékoztatás Humán erőforrás hiánya- önkéntesek, munkaügyi központ bevonás, pályázatok
Szükséges erőforrások	Költségvetési forrás, humán forrás, pályázati forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

II/2. Gyermekes esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Deviancia a gyermekek körében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyre több a drogfogyasztás, a bűnelkövetés a gyermekek körében
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Deviáns viselkedésű gyermekek számának csökkentése Rövid: érintettek felkeresése, kapcsolatfelvétel Közép: tájékoztatók, előadások szervezése Hosszú: növekedési folyamat visszafordítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- helyzetfeltárás - információgyűjtés, tájékoztatás - szakemberek bevonása, tájékoztatás, tanácsadás
Résztevők és felelős	érintett gyermekek, iskola, védőnők, orvos, rendőrség Felelős: Polgármester
Partnerek	érintett gyermekek, iskola, védőnők, orvos, rendőrség
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 6 hó Közép: 1 év Hosszú: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	csökkenő bűnelkövetés, drogfogyasztás a gyermekek körében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Gyermekek nem együttműködők – tájékoztatás, meggyőzés
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pályázati támogatás, technikai felszerelés

Az intézkedési területek részletes kifejtése

II/3. Gyermekes esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Programok a gyermekeknek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szülők általi negatív minta átöröklése-szociális hiányok, közös családi programok hiánya
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Programok, foglalkozások számának növelése - rövid: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner intézményekkel - közép: kapcsolatfenntartás - hosszú: bevont családok számának növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- intézkedésbe bevonni kívánt gyermekek, szülők felkutatása, bevonása - gyakorlati útmutatás, program szervezés
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport, óvoda, iskola dolgozói, családsegítő központ Felelősök: Polgármester
Partnerek	az érintett célcsoporttal kapcsolatban álló intézmények (pl. óvoda, iskola)
Határidő(k) pontokba szedve	rövid: 6 hó közép: 1 év hosszú: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Foglalkozások, közös családi programok száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- passzivitás - tájékoztatás, meggyőzés
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pályázati támogatás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

III/1. Idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Elmagányosodás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelentős az egyedül élő, magányos idők száma
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Csökkenteni a magányos idők számát. Rövid: Az érintet célcsoport felkeresése, felkutatása, információgyűjtés Közép: Minél többen igénybe vegyék a nappali ellátást, és minél többen vegyenek részt szervezett programokon Hosszú: Csökkenteni az izolálódott idők számát.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel, információgyűjtés Motiváció, partnerszervezetek felkutatása Elért eredmények értékelése
Résztvevők és felelős	Érintett célcsoport, házi gondozók, családsegítők, szociális ügyintéző, civil szervezetek Felelős: Polgármester
Partnerek	Civil szervezetek, iskola, óvoda, szociális intézmény, idők, önkormányzat, nemzetiség önkormányzat
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 3 hónap Közép: 6 hónap Hosszú: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtáv: - Középtáv: Nő a nappali ellátásban részesülők száma Közös rendezvényeken résztvevők száma emelkedik Hosszútáv: Csökken az izolálódott idők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az érintett célcsoport érdeklődésének hiánya, - motiválás Támogató partnerek, civil szervezetek hiánya,- információ szerzés Nem veszik igénybe a nappali ellátást, nem vesznek részt a közösségi programokban- tájékoztatás, motiválás Programok szervezésére forrás hiány- pályázatok
Szükséges erőforrások	Adományok, költségvetési forrás, pályázati támogatás, önkéntes munka a programszervezéshez, lebonyolításhoz

Az intézkedési területek részletes kifejtése

III/2. Idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Idősek és az egészséges életmód
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő idős emberek a kevés információ miatt nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére, javítására.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Idősek egészségügyi felvilágosítása, szűrések helyben történő szervezése Rövid: Igényfelmérés végzése az idősek körében az egészség megőrzésével kapcsolatos előadásokról, vizsgálatokról. Közép: Az előadások helyszínének meghatározása, szakemberek megkeresése, felkérése Hosszú: interaktív előadások megtartására, az idősekben megfogalmazódott kérdések megválaszolása, szűrések szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés az idősek körében - helyszín biztosítása - szakemberek felkérése - előadások, vizsgálatok szervezése, - az idősek tájékoztatása az előadásokról, vizsgálatokról
Résztvevők és felelős	idősek, egészségügyi szakemberek, Felelős: Polgármester
Partnerek	idősek, egészségügyi szakemberek
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 3 hónap Közép: 6 hónap Hosszú: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program konkrét eredménye az idősek egészségének megőrzése, javítása. Célunk, hogy az idősek aktivizálják magukat az egészségük javítása megőrzése érdekében.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Idősek érdektelensége, passzivitása
Szükséges erőforrások	szakemberek, költségvetési forrás, pályázati forrás, helyszín

Az intézkedési területek részletes kifejtése

III/3. Idősek esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Idősek informatikai jártassága
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek informatikai jártassága alacsony szintű.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az idősek informatikai jártasságának növelése. Rövid: Érdeklődés felkeltése Közép: Alapfokú számítástechnikai ismeret megszerzése Hosszú: Internethasználat a mindennapi életet segítő alkalmazás megismerése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Információgyűjtés, tájékoztatás, érdeklődés felkeltése, érdeklődők száma. 2. Képzés feltételeinek megteremtése 3. Képzés elindítása, internet klub
Résztvevők és felelős	idősek, szociális ellátórendszer, képző intézmény Felelős: polgármester
Partnerek	Képzést végző intézmény, Szociális Intézmény
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 6 hónap Közép: 2 év Hosszú: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Egy csoport elindításához elegendő jelentkező 12-20 fő Közép: Alapfokú ismeretek megszerzése Hosszú: Teljes körű internet használat
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-érdeklődés hiánya, lemorzsolódás, - tájékoztatás, motiválás szakember hiánya, gépek hiánya, - pályázatok, informatikai eszközökkel rendelkező intézményekkel partneri viszony kialakítása,
Szükséges erőforrások	Oktató terem, szakemberek, internet elérés, pályázati forrás, költségvetési forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

IV/1. Nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Gyermekvállalás és foglalkoztatottság
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekvállalás és foglalkoztatottság problematikája
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Eltérő munkarendű munkahelyek létrehozása (távmunka, részmunka, rugalmas munkaidő) Rövid: az érintet célcsoport felkeresése, információgyűjtés Közép: munkaadók motiválása, helyi adókedvezmények Hosszú: eltérő munkarendű munkahelyek létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel, információgyűjtés Munkaadók felkeresése, motiválása Elért eredmények értékelése, foglalkoztatási adatokból
Résztvevők és felelős	Érintett célcsoport, munkáltatók, Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály Felelős: polgármester
Partnerek	Érintett célcsoport, munkáltatók, Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 6 hónap Közép: 1 év Hosszú: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávú: tájékoztató rendezvények, anyagok száma Középtáv: adók, foglalkoztatási mutatók Hosszútáv: foglalkoztatási mutatók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az érintett célcsoport, munkáltatók érdektelensége, - tájékoztatás, - motiválás Forrás hiány, - pályázatok
Szükséges erőforrások	Költségvetési forrás, pályázati forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

IV/2. Nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Bölcsőde hiánya
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekeiket egyedül nevelő nők számára segítséget nyújtó bölcsőde hiánya.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Bölcsődei férőhelyek biztosítása Rövid: igényfelmérés Közép: bölcsőde megnyitása Hosszú: minden igénylő részére biztosított legyen a bölcsődei ellátás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés, költségtervezés, pályázati források felkutatása, bölcsőde megnyitása
Résztvevők és felelős	pedagógusok, önkormányzati dolgozók Felelős: Polgármester
Partnerek	pedagógusok, vállalkozók
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid távú: 3 hónap Középtávú: 2 év Hosszú távú: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: - Közép: bölcsődei csoport megnyitása Hosszú: minden igénylő részére biztosított legyen a bölcsődei ellátás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi forrás hiánya, - pályázatok
Szükséges erőforrások	- pályázati forrás - humánerőforrás - költségvetési forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

IV/3. Nők esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Beszűkült élettér a kismamák körében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szülés után a tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Magányérzet, depresszió csökkentése a kismamák esetében. R: helyzetfelmérés, rászoruló felkutatása K: Baba-Mama Klub működése, tanácsadások, programok szervezése H: magányérzet, depresszió csökkentése, még több szabadidős program szervezése, játszóterek, zöldfelületek, közparkok felújítása, bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- feltérképezni az érintett kismamák számát - kapcsolatfelvétel - közösségek, egyesületek számbavétele - tanácsadás szakemberek bevonásával, programok szervezése
Résztvevők és felelős	védőnői szolgálat, családsegítő, civil szervezetek Felelős: Polgármester
Partnerek	Védőnői szolgálat, családsegítő, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Védőnői szolgálat jelzései, -depresszív tünetekkel rendelkező kismamák száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem partnerek az érintettek – tájékoztatás, tanácsadás, szakemberek bevonása
Szükséges erőforrások	Megfelelő helyszín biztosítása, humán erőforrás, pályázati forrás, költségvetési forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

V/1. Fogyatékkal élő esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Foglalkoztatási problémák
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Megváltozott munkaképességű foglalkoztatottaknak alacsony aránya.
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának növelése, szociális foglalkoztatók létrehozása 1 év feltárás, problémaelemzés 3 év szociális foglalkoztatók számának növelése 5 év foglalkoztatottak számának 20 %-os növekedése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Információgyűjtés Forráskeresés Cégek részére adókedvezmény Együttműködési megállapodás foglalkoztatókkal.
Résztvevők és felelős	Megváltozott munkaképességűek, cégek Polgármester
Partnerek	Működő vállalkozások, szociális és egészségügyi dolgozók, civil szervezetek
Határidő (k) pontokba szedve	Rövid: 1 év Közép: 3 év Hosszú: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottaknak növekedése 1 év: jelenlegi állapot megtartása 3 év 10%-al több foglalkoztatott 5 év 20%-al több foglalkoztatott
Kockázatok és csökkentésük eszközei	forráshiány,- pályázatok Érdektelenség- tájékoztatás, - motiválás
Szükséges erőforrások	Szociális foglalkoztató létrehozása költségvetési forrás, pályázati forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

V2. Fogyatékkal élő esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Akadálymentes közlekedés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az utak, járdák nem megfelelő állapotuk, szintbeli különbségek vannak, Kerékpárutak hiánya. Akadálymentesített felszállóhelyek (buszmegállók) hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Települési úthálózat felújítása, bővítése az akadálymentes közlekedés biztosítása érdekében Rövid: (6 hó) járdák, utak, kerékpárutak tömegközlekedési megállóhelyek állapotának felmérése Közép: (1 év) Tervek, felújítási tervek, költségvetés elkészítése, tömegközlekedési szolgáltatókkal kapcsolat felvétel, pályázat keresés Hosszú: (5 év) Kivitelezés végrehajtása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- műszaki felülvizsgálat - együttműködés kialakítása a szolgáltatókkal - tervkészítés - pályázatírás - kivitelezés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, kivitelezők, közösségi közlekedés szolgáltatók (MÁV, Volán) Felelős: Polgármester
Partnerek	Önkormányzat, kivitelezők, közösségi közlekedési szolgáltatók, Foglalkoztatási Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 6 hó Közép: 1 év Hosszú: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: 100%-os állapotfelmérés Közép: tervek teljes körű elkészítése Hosszú: Felújított, épített utak, járdák hossza, akadálymentesített felszállóhelyek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Forrás hiány – pályázat - Szolgáltatók részéről együttműködés hiánya - meggyőzés
Szükséges erőforrások	Szakemberek, költségvetési forrás, pályázati forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

V3. Fogyatékkal élő esélyegyenlősége

Intézkedés címe:	Közösségi szerepvállalás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékosok jelentős része nem vesz részt a közösségi életben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél több fogyatékos vegyen részt a közösségi életben Rövid: Adatgyűjtés, érintettek felkeresése, tájékoztatás Közép: Motiválás a közösségi életben való részvételre, rendezvények szervezése, kapcsolatok építése Hosszú: Közösségi szerepvállalás növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- adatgyűjtés - érintettek felkeresése - tájékoztatás - motiválás - programok szervezése
Résztvevők és felelős	Családsegítők, szociális ügyintézők, civil szervezetek Felelős: Polgármester
Partnerek	Családsegítők, szociális ügyintézők, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 3 hó Közép: 6 hó Hosszú: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: teljes körű adatgyűjtés Közép: minél több érintett legyen motivált, programok szervezése Hosszú: közösségi életben való részvétel növekedése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrás hiány – pályázatok Érintettek érdektelensége, -tájékoztatás, motiválás
Szükséges erőforrások	Szakemberek, költségvetési forrás, pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Alacsony iskolázottság	A mélyszegénységben élők körében magas a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma	A településen élők tanulási mutatója emelkedjen		Iskolázottság felmérése, igények felmérése, tanfolyamok, képzések szervezése,	Polgármester	folytonos	Szakképzettek száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatosan
2	Munkanélküliség	Mélyszegénységben lévők körében magas a regisztrált álláskereső száma	Foglalkoztatás növelése, munkahelyteremtés	Önkormányzat költségvetése, közmunka program	Igényfelmérés, megállapodás a Foglalkoztatási Osztállyal, munkahelyek létrehozása	Polgármester	5 év	Foglalkoztatottak száma	pénzügyi, humán	folyamatosan
3	Egészségügyi problémák fokozott jelenléte	Egészséges életmód hiánya, korai gyermekvállalás a mélyszegénységben élők körében	Egészséges életmód növekedése, ideális családtervezés		Adatgyűjtés, tájékoztatás, kapcsolattartás	Polgármester	folyamatos	Egészséges életmód javulása, ideális családtervezés	humán, pénzügyi	folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Deviancia a gyermekek körében	Egyre több a drogfügyasztás, bűnelkövetés a gyermekek körében	Deviáns viselkedési gyermekek számának csökkentése		Helyzetfeltárás, információgyűjtés, szakemberek bevonása, tanácsadás	Polgármester	5 év	csökkenő bűnelkövetés, drogfügyasztás a gyermekek körében	Humán, pénzügyi	folyamatosan
2	Hátrányos helyzetű gyerekek	Magas a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	Gyermekevédelmi kedvezményben részesülők		Munkahelyteremtés, kiegészítő tevékenység felkutatása,	Polgármester	10 év	Gyermekevédelmi támogatásban részesülők száma	pénzügyi, humán	folyamatosan

			számának csökkentése		háztáji gazdaságok támogatása, önfoglalkoztatás i formák fejlesztése, pályázatírás					
3	Programok a gyermekeknek	A szülők általi negatív minta átöröklése-szociális hiányok, közös családi programok szervezése	Programok, foglalkozások számának növelése		kapcsolatfelvétel , gyakorlati útmutatás, programszervezés	Polgármester	3 év	Foglalkozások, közös családi programok száma	humán pénzügyi	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Gyermekvállalás és foglalkoztatottság	Gyermekvállalás és foglalkoztatottság problematikája	Eltérő munkarendű munkahelyek létrehozása		Kapcsolatfelvétel, információgyűjtés, munkaadók felkeresése, motiválása, elért eredmények értékelése	Polgármester	3 év	Foglalkoztatott nők száma	pénzügyi	folyamatosan
2	Bölcsőde hiánya	Gyermekeket egyedül nevelő nők számára segítségnyújtó bölcsőde hiánya	Bölcsődei férőhelyek biztosítása	Önkormányzat költségvetése	Információgyűjtés, igényfelmérés, költségtervezés, pályázati források felkutatása	Polgármester	3 év	bölcsődés gyermekek száma	humán, pénzügyi	folyamatosan
3	Beszűkült élettér a kismamák esetében	Szülés után a kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki	Magányérzet, depresszió csökkentése		adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel szakemberek bevonása, programok szervezése	Polgármester	5 év	depresszív tünetekkel rendelkező kismamák száma	humán, pénzügyi	folyamatos
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Elmagányosodás	A településen jelentős az egyedül élő, magányos idősek száma	Csökkenteni a magányos idősek számát		Kapcsolatfelvétel, információgyűjtés, motiváció, partnerszervezetek felkutatása, eredmények	Polgármester	3 év	Elmagányosodottak száma	humán, pénzügyi	folyamatosan

					értékelése					
2	Idősek informatikai jártassága	Az idősek informatikai jártassága alacsony szintű	Az idősek informatikai jártasságának növelése		Információgyűjtés, képzés feltételeinek megteremtése, képzés indítása, internet klub létrehozása	Polgármester	5 év	Internetet használók száma	Humán, technikai, pénzügyi	folyamatosan
3	Az idősek és az egészséges életmód	Az idősek a kevés információ miatt nem fordítanak elég figyelmet az egészségük megőrzésére	Idősek felvilágosítása, előadások, szűrések szervezése		igényfelmérés, szakemberek felkérése, előadások, szűrővizsgálatok szervezése	Polgármester	2 év	egészséges idősek száma	pénzügyi, humán,	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Foglalkoztatási problémák	Alacsony arányú foglalkoztatás a megváltozott munkaképességűek körében	Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának növelése, szociális foglalkoztatók létrehozása		Információgyűjtés, forráskeresés, cégek részére adókedvezmény, együttműködési megállapodás a foglalkoztatókkal	Polgármester	5 év	Foglalkoztatottak száma a megváltozott munkaképességűek körében	Pénzügyi, humán	folyamatosan
2	Akadálymentesítés	Teljes körű akadálymentesítés hiánya.	Az intézmények és környékének teljes körű akadálymentesítése	Önkormányzat költségvetése	Közüntézmények műszaki felülvizsgálata, akadálymentesítési tervek elkészítése, szakemberképzés, pályázat benyújtása, költségvetési előirányzatok biztosítása, kivitelezés	Polgármester	5 év	Akadálymentesített intézmények száma	Pénzügyi, humán	folyamatosan
3	Akadálymentes közlekedés	Az utak járdák nem megfelelő állapotúak, szintbeli különbségek vannak. Kerékpárutak	A település úthálózatának felújítása, bővítése az akadálymentes közlekedés biztosítása	Önkormányzat költségvetése	Műszaki felülvizsgálat, együttműködés a szolgáltatókkal, tervekészítés, pályázatírás,	Polgármester	5 év	Felújított épített járdák, utak hossza, akadálymentesített felszállóhelyek száma	Pénzügyi, humán	folyamatos

		hiánya. Akadálymentesített felszállóhelyek (buszmegállók) hiánya	érdekében		kivitelezés					
--	--	--	-----------	--	-------------	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

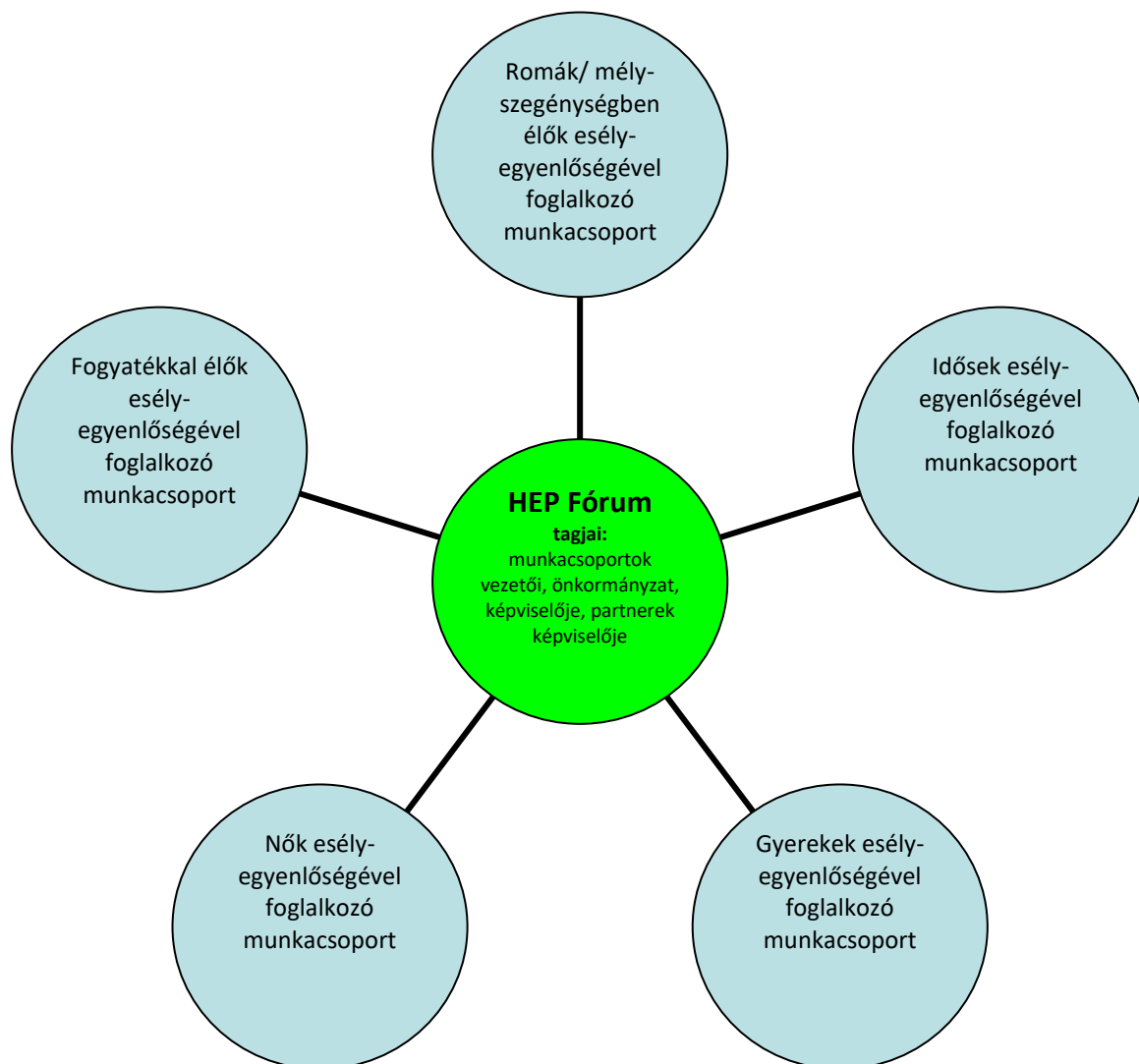
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Medgyesegyháza város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Medgyesegyháza város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

--

Dátum

Aláírás

A Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.